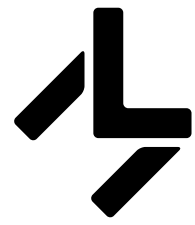

(Ne) atrasti Rygos ir Jūrmalos lobiai p. 4
Į romantiškas pilis vilioja ne tik jų istorija,
išpuoselėti sodai, bet ir vaiduokliai p. 6
Latvijos praeitį su dabartimi sujungia dvarai p. 8
Ventspilyje galima pašaudyti iš patrankos,
Liepojoje – pernaktoti uosto kalėjime p. 10

“Cēsīs – „Lai-
ko sargo“
išsaugotas tylos,
gamtos ir turtingos
istorijos miestas.
Madara Zarinia

MAGNETIC
LATVIA

ATOSTOGAUK LATVIJOJE

LIETUVOS
rytas
ŽINIASKLAIDOS GRUPĖ

2018 M. BIRŽELIO 29 D.

Valmiermuiža. p. 12

Rygos automobilių muziejus. p. 4

Skrydis lynu „Zerglis“. p. 3

„AB park“. p. 11

Kaimynai pasiruošę lietuvių sutiktuvėms –

Latviai laukia lietuvių. Turistujančių estų Latvijoje daug, nemažai rusų ir baltarusių. O štai lietuviai toliau Daugpilio, Liepojos ar Rygos retai nuvažiuoja. Dabar metas prabusti ir nusibraižyti kelionės po kaimynų valstybę planą.

Nedaryk to. Mano draugas išlipo vos gyvas, šiuo tuo aplipęs. Štai taip bandė įpūsti drąsos netoliese stovėję vyrai, kai „Zipline“ instruktoriai mano kojas ir rankas pančiojo diržais. Tačiau juk tai – Sigulda, prieš akis – Gaujos slėnis ir Krimuldos dvaro kontūrai, už nugaros – įmonės „Zėrglis“ instruktoriai Arturas ir Ivaras, ruošiantys paukščio skrydžiui per upę.

Bet nepabandžius skristi nėra kaip ir atsikirsti.

Tenka pasidrasinti tuo, kad vyriausiam „Zipline“ skridusiam žmogui buvo per 80 metų, o jauniausiam nebuvo nė ketverių. Ir kad lynu virš Gaujos slėnio kuo ramiausiai praskriejo turistai iš Australijos, Naujosios Zelandijos. Vadina si, nuskris ir lietuviai.

„Viskas – kylam“, – staiga prataria Arturas. Ir „kabykla“ nučiuožia lynu tolyn.

Koks tai pojūtis? Kaip sapnuose, kuriuos sapnuoja augantys vaikai. Tereikia išskleisti sparnus ir sulaukti priešpriešais lynu atslenkančio keltuvo-vagonėlio.

Tuo metu, kai gidė vagonėlyje pasakojo apie tai, kaip drąsuoliai vakarais šoka lauk ir virš Gaujos pakimba ant guminių lyno, kažkas prakalbo lietuviškai.

Čia, kybant danguje tarp vieno ir kito kranto?

„Daug keliavome po Lietuvą, o dabar pasirinkome Latviją. Trys dienos kelyje – tiek laiko pakako, kad suprastume, kokia graži ši mūsų kaimynė“, – patikino Orilis.

Kartu su bičiule Sigita gegužės viduryje kelionei po Latviją buvo iš anksto pasirinkę maršrutą Ryga–Jūrmala–Sigulda.

Tądien Gaujos upės kitame krante apžiūrėję Krimuldos dvarą ir ten pat esančius pilies griuvėsius juodu keltuviu grįžo į miestą.

„Važiavome į Jūrmalą, nes norėjome pasivaikščioti po Kemerų raištą – po aukštapelkę, kurioje pasižvalgyti specialiai nutiestas takas, – sakė Orilis. – Apskritai Latvijoje viešėjome pirmą kartą – pasiilginome savaitgalį. Kadangi dėl darbų neturime daug laiko kelionėms, Latvija mums buvo labai geras pasirinkimas. Nenusivylėme.“

Latviai išties nenuvilia keliautojų. Ši šalis turi visko: pramogų, dvarų, pilių, miškų, nepaliestos gamtos ir jos stebuklų. Keturiuose jos regionuose – Kurše, Vidžemėje, Žiemgaloje ir Latgaloje – gausu seną istoriją ir kultūros tradicijas turinčių miestų, svetingų žmonių, išmintingų gidų ir, žinoma, gardaus maisto.

Bet didžiausias turtas, kuris sukaupiamas keliaujant po valstybinio 100-metį mininčią Latviją, yra sutikti ir prakalbinti jos žmonės.

„Valmiera – mano namai“, – patikino Valmieros muziejaus teritorijoje ant suoliuko ties Gauja poilsio prisėdęs Muodris, o šalia inkštelėjo jo šuo.

Šiam septyniadešimtmečiui vyrui miestas gerai pažįstamas, todėl jis puikiai mena ir tai, kad Valmieros vaikų muzikos mokyklos pastate, prie kurio sėdėdamas jis grožėsi Gaujos slėniu, sovietmečiu veikė labai gera pirtis.

Ir ne bet kokia. Joje buvo galima nevaržomai gerti alų, nes kitame pastato gale buvo įkurta miesto blai-vykla.

Muodris gal ir nebūtų sulaukęs turistų dėmesio, jei ne išskirtinis suoliukas. Jis, kaip ir dar keliolika panašių, išdėlioti ir Gaujos pakrantėje, ir Valmieros centre. Juk smalsu pamatyti?

„Be abejo. Tai mums paruošta staigmena“, – linktelėjo pro šalį einanti dar viena lietuvių porėlė.

„Mes čia trumpam“, – patikino su lagaminais aplink Daugpilyje esantį Marko Rotho meno centrą besisukiojantys baltarusiai Svetlana Kiriliuk ir Dmitrijus Famičiokas. Pasirodo, Svetlana – keramikė, ir draugas jai padėjo iš Minsko atvežti kūrinį į centre rengiamą parodą.

„Atidavę darbus į ekspoziciją pasivaikščiojome po Daugpilio tvirtovę, nužingsniavome iki Dauguvos, o tada grįžome pėsčiomis į miestą. Buvo sekmadienio vakaras – ramu ir gražu. Tačiau para – per mažai laiko. Kai po bienalės grįšiu pasiimti darbų, pasiilksime Daugpilyje nors kelioms dienoms“, – pažadėjo S.Kiriliuk.

Vis garsėjantis motociklų gaude-

Kuldygoje esantis krioklys per Ventos upę – ilgiausias Europoje.

sys? Negali būti. Bet staiga kriokdami iš už pastato, kuriame XX a. pradžioje būta karininkų namų, išniro būrys baikerių. Ir nusiėmę šalms emė sukinėtis apie Daugpilio tvirtovės vartus.

„Jūs iš kur?“ – smalsumas priverė atsitraukti nuo gido Marijaus, pasakojančio apie tvirtovėje nutiestą pirmąjį Daugpilyje vandentiekį.

„Iš Švedijos, Geteborgo“, – patikino Elliotu prisistatęs vyras.

Pasirodo, kad jis – devynių vyrų būrio vedlys, nubraižęs maršruto planą.

„Iš Daugpilio trauksime į Ventspilį, po to dvi dienas skirsime Rygai apžiūrėti. O tada lauks trijų dienų viešnamė Vilniuje, iš kurio pasiekę Klaipėdą keltu grįžime namo

7 keliai – septyni Latvijos valstybingumo maršrutai

Septyniais keliais pakeliauti kviečia kaimynai latviai, minintys savo valstybės 100-metį. Latvijos gimtadienio proga ir buvo sukurta septynių valstybingumo kelių turizmo koncepcija „LV 100“.

Šie 7 maršrutai, siejantys praeitį su dabartimi, kviečia pasižiūrėti, kaip buvo įkurta Latvijos valstybė. Keliaujant jais galima sužinoti įvairius Latvijos istorijos momentus,

įsidėmėti asmenybes, vietas ir įvykius, padėjusius kurti valstybę ir atskleidusius jos nacionalinę tapatybę.

Maršrutai yra parinkti taip, kad jais keliaujant būtų galima aplankyti turistams ypač patrauklius miestus, dvarus, muziejus, gamybines dirbtuves, nuostabius kraštovaizdžius ir, žinoma, papramogauti, pailsėti ir skaniai pavalgyti.

Susiplanuokite savo kelionę Latvijoje www.latvia.travel/trip-planner

Sužinokite daugiau informacijos apie Latvijos turizmo objektus www.latvia.travel/lt

1 LAISVĖS KELIAS

● Liepojos miestas: ekskursija po miestą, karinio jūrų uosto kalėjimas ir šiaurinis fortas (p. 10) ● Pieno muziejus ir pieno dvaras „Berghof“ (p. 8).

2 DAUGUVOS KELIAS

Tai likimo upe vadinamas vandens kelias, jungiantis Rygą su vaizdinguoju miesteliu Latgalos regione – ties siena su Baltarusija esančia Kraslava. ● Daugpilio laisvalaikio centras „Zinoo“ (p. 5) ● Daugpilio tvirtovė (p. 5) ● Marko Rotho meno centras (p. 5) ● Pramogų parkas „AB park“ (p. 11) ● Lyvanų stiklo muziejus (p. 12) ● Kuoknesės pilies griuvėsiai (p. 7)

3 BALTIJOS KELIAS

Tai 1989 m. rugpjūčio 23-iąją Lietuvos, Latvijos ir Estijos sostines 2 mln. žmonių rankomis sujungęs kelias.

● Rundalės rūmai ir muziejus (p. 6) ● Bauskės pilis (p. 6) ● Mazmežuotnės dvaras (p. 8) ● Valmiera bei Valmiermuižos alaus darykla (p. 5, 12) ● Sigulda ir Turaidos pilis (p. 3, 7) ● Cėsus (p. 5)

4 LYVIŲ KELIAS

Šis kelias driekiasi Baltijos jūros pakrante – vietovėmis, kur X–XIII a. gyveno lyviai. Ši vieta – tai Latvijos valstybės šaknis.

● Ventspilis (p. 10) ● Kolkos ragas (p. 9) ● Kanierio ežero takas (p. 9) ● Jūrmala (p. 4) ● Saulkrastai ir Baltosios kopos (p. 10)

5 JOKŪBO KELIAS

Tai Latvijos dalis – Kuršas ir Žiemgala, kurią XVII a. valdė legendinis kunigaikštis Jokūbas, įsteigęs didelį laivyną ir aktyviai prekiaavęs su Vakarų Europa.

● Tervetės gamtos parkas (p. 9) ● Jelgava (p. 6) ● Kuldyga (p. 8)

6 ŠVIESOS KELIAS

Jis per Vidžemės regioną suka į Šiaurės Latvijoje esančią Alūksnė. Tai vieta, kurioje gyvendamas pastorius Ernstas Gluckas XVII a. išvertė Bibliją į latvių kalbą.

● Piebalgos porceliano dirbtuvės (p. 12) ● Alūksnė (p. 11)

7 MAROS KELIAS

Jis driekiasi ypač vaizdingomis vietovėmis, kur yra upių ir ežerų. XIII a. įkūrus Livonijos valstybę, Romos katalikų bažnyčios popiežiaus sprendimu Maros žemė buvo paskirta Švč. Mergelės Marijos garbei. Kartu tai – senovės prekybos kelio atkarpa, jungianti Vilnių su Pskovu bei Varšuvą su Sankt Peterburgu.

● Ludza ir viduramžių pilies griuvėsiai (p. 7) ● Dainio Rakstinio alaus darykla (p. 12) ● Rėzeknės koncertų rūmai „Gors“ (p. 5) ● Agluonos bazilika (p. 5)

atraskite Latvija!

Viena lietuvių Orilio ir Sigitos aplankytų vietų – Sigulda.

„Valmiera – mano namai”, – sakė ant dailininkų išmarginto suoliuko prisėdęs Muodris.

„Ko gero, susipeštume ginčydami, kuriam iš mūsų šis parkas labiausiai patinka”, – sakė Jelena, su šeima „AB park” praleidusi pusdienį.

SIGULDA: KĄ VERTA PAŽIŪRĖTI

Lazdų skveras. Sukurtas 2007 metais, jis netrukus tapo Siguldos simboliu. Teigiama, jog dar XIX a. vietos gyventojai atvykstantiems žmonėms įduodavo lazdas, kad jie galėtų pasiramščiuodami pasivaikščioti takeliais po apylinkes. Vėliau šias lazdas pradėta puošti, ir ilgainiui jos tapo patraukliu suvenyru.

Siguldos pilies kompleksas. Jei tik turistai užsuktų į Siguldos informacijos centrą, gautų patarimą išsinuomoti elektrinius dviračius ir sėdus ant jų apsukti ratą aplink Siguldos pilies kompleksą – nuo 1207 metų Livonijos ordino statytos tvirtovės griuvėsius, o jei panorėtų – užkopti į Šiaurės ir Pagrindinių vartų bokštus.

PRAMOGOMS:

Skrydis lynu „Zerģlis” per Gaujā.

Vienam kaina – 55, dviem – 95 eurai.

„Bun Gee” – šuolis prisirišus guma iš vagono virš Gaujos upės.

Kaina – 60–105 eurai.

Lynų trasa per Gaujā – kelionė vagonėliu 42 metrų aukštyje.

Bilieto kaina – 7–12 eurų.

Elektrinių dviračių nuoma.

3 valandų kaina – 19 eurų, dienai – 29 eurai.

www.tourism.sigulda.lv, www.siguldaadventures.com

Svetlana – keramikė, ir draugas Dmitrijus jai padėjo iš Minsko atvežti kūrinius į Daugpilį.

į Švediją“, – kelionės taškus surikiavo Elliotas.

Pasak jo, baikeriais jo bičiuliai buvo visą gyvenimą, baikeriais liko ir dabar, sulaukę pensijos. Kasmet jie savo BMW, „Triumph“ ir kitokių markių motociklus išblizgina dviem turams – pavasariniam ir rudeniniam. Taigi šiemet gegužę, anot Ellioto, kelionėms jie pasirinko Baltijos šalis.

Baikeriai iš Švedijos – prie Daugpilio tvirtovės.

Baikeriams gal tai neįdomu? Jei jie neskraidytų kaip vėjas Latvijos keliais, važiuodami į Rygą juk galėjo stabtelėti prie „AB park“ Lédmanėje. Ir ilgam įstrigti.

„Esame vietiniai, bet daug keliaujame po Latviją. Ir dabar tai patariame daryti kitiems“, – sakė iš Rygos į pramogų parką su šeima – vyrų Sergejumi ir sūnumi Nikita – atvažiavusi Jelena.

„Ko gero, susipeštume ginčydami, kuriam iš mūsų šis parkas labiausiai patinka. Esame priblokšti, kad ne kur kitur, o Latvijoje, atsirado toks parkas. 3 valandas vaikštinėjome su mažyliu ir dar negana. Taip viskas išmoningai sukurta, kad net stogą rauna“, – nusijuokė moteris.

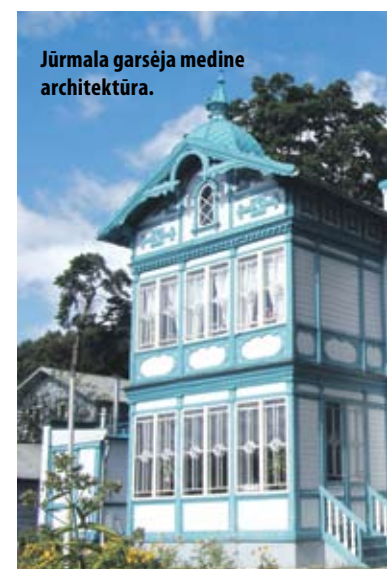
Ir išties Latvija „rauna stogą“. Teikia vieno – pasirinkti tinkamiausią maršrutą.

Ryga žavi ir dieną, ir naktį.

Rygos kanalu galima praplaukti baidarėmis.

Jūrmala garsėja medine architektūra.

(Ne) atrasti Rygos ir Jūrmalos lobiai

Net jei Rygoje ar didžiausiam Latvijos kurorte Jūrmaloje lankėtės ne kartą, garantuojame, kad tikrai dar parodysime jums neatrastų lobių. Tad pradėkite planuoti savaitgalį Latvijoje ir per kelias dienas aplankykite išskirtines kaimyninės šalies sostinės ir šalia esančio Jūrmalos kurorto vietas, kurias atradę nustemba net vietos žmonės.

Atnaujintą interaktyvų Rygos automobilių muziejų praėjusiais metais Europos muziejų akademija išrinko tarp dešimties geriausių. Ir ne be reikalo.

Net jei apie automobilius išmano tik tiek, kad galite pasakyti – gražus ar ne, didžiausiam ir moderniausiame senųjų automobilių muziejuje Baltijos šalyse nuobodžiauti neteks. Kiekvieno eksponato istorija – ilga. Todėl verta užsakyti gidą, kuris papasakos įdomybių apie automobilius, jais važinėjusius garsius žmones ir istorinius įvykius.

Muziejuje eksponuojama per 100 senovinių transporto priemonių, šiuolaikinių automobilių ženklų pradininkų, lenktyninių ir prieškarinio mašinų, Kremliaus limuzinų. Muziejaus darbuotojai neslepia, kad suma, kurios verti visi automobiliai, yra milžiniška.

Bene brangiausias eksponatas – kalnų lenktynėms skirtas praėjusio amžiaus ketvirtojo dešimtmečio sportinis automobilis „Auto Union CD V16“. Visame pasaulyje Sidabrine kulka vadinamų automobilių egzempliorių yra vos du. Vienas jų – Rygoje. Dėl jo ir buvo suplanuota steigti šį automobilių muziejų.

Įspūdingas ir vienintelis pasaulyje išlikęs automobilis „Krastin“. Jam tenka išskirtinis dėmesys, nes jo gamintojas – latvis Augustas Krastinis, siekęs savo automobiliais užkariauti JAV.

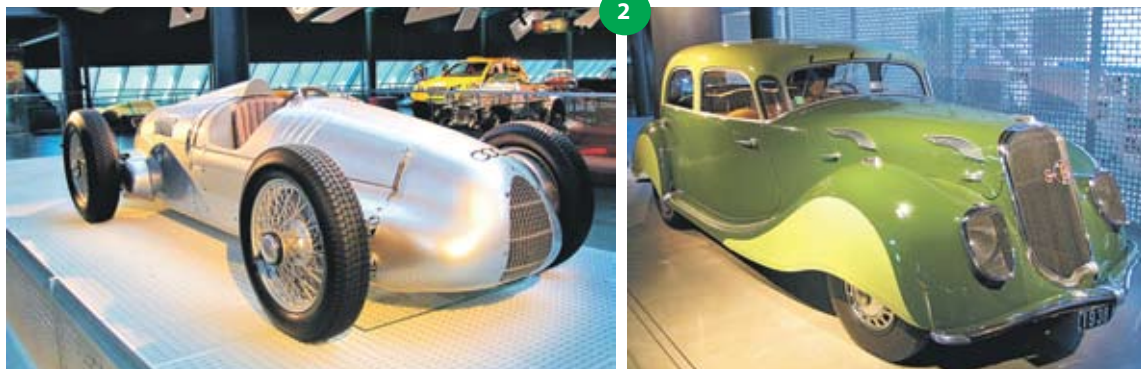
Automobilių muziejuje eksponuojama ir sau lygių neturinti Kremliaus automobilių kolekcija. Dėl vieno jai priklausančio automobilio „Rolls-Royce“ automobilių gamintojai net norėjo kreiptis į teismą.

Nuo sovietinių laikų, kai muziejus vos tik buvo atidarytas, kolekcijoje pristatomas buvusios Sovietų Sąjungos vadovo Leonido Brežnevo (1906–1982) 1980-aisiais sudaužytas automobilis „Rolls-Royce Silver Shadow“. Prabangių automobilių gamintojui tai nepatiko, nes, pagal jo taisyklės, „Rolls-Royce“ automobiliai gali būti eksponuojami tik idealios būklės. Vis dėlto muziejaus darbuotojams ir prabangių automobilių gamintojams pavyko susitarti.

Išskirtinėje kolekcijoje – ir šarvuotas Sovietų Sąjungos diktatoriaus Josifo Stalino (1878–1953) „Zis 115S“ limuzinas su septynių centimetrų storio stiklais ir neperšaukamomis padangomis.

Įspūdi paliks ir paprastiems žmonėms tuo metu buvusios priemonės transporto priemonės. Įlipkite į tais laikais važinėjusį nedidelį oranžinį autobusą. Patogiai įsitaisę ant autobuso sėdynės „keliausite“ į praėjusio amžiaus aštuntojo dešimtmečio kolūkio vestuves.

Už lango besikeičiantys vaizdai ir per veidrodėlį matomo vairuotojo – garsaus Latvijos aktoriaus komentaramai privers ne kartą nusijuokti. Vaizdo įrašė nusifilmavo ne tik aktoriai, bet ir muziejaus darbuotojai. Jūs išvysti galima ir per sovietinio insce-

Brangiausias Rygos automobilių muziejaus eksponatas – sportinis automobilis „Auto Union CD V16“ (kairėje).

nizuoto daugiabučio, stovinčio šalia ryškaus raudono „Moskvič“, langus. Kuklūs, bet linksmi „gyventojai“ gerai atskleidžia tų laikų kasdienybę.

Į automobilio detales nutaikyti planšetiniai kompiuteriai padeda iš arti susipažinti su mechanizmu. Mažiesiems ypač patinka sėdėti sportiniame automobilyje ir pajusti jo greitį. Kiekvienas gali išamžinti Komunistų partijos lyderio kabrioletu, riedančiame Rygos gatvėmis.

Pakėlę telefono ragelį sovietinėje būdelėje išgirsite tų laikų anekdotų. Nuo šių metų visa informacija skamba ir lietuvių kalba.

Kiekvienas tai išbandęs sutiks – žvelgiant nuo vandens senoji Ryga dar gražesnė. Todėl nebijantiems iššūkių pasiplaukiojimas baidare likimo upe vadinama Dauguva ir Rygos kanalu – nuostabus būdas pažinti didingą Latvijos sostinę.

Irkludami Rygos kanalu nepamirškite pakelti akių į žaliuojantį Kronvaldo parką, Bastiono kalną, Laisvės paminklą, garsiąją Rygos nacionalinę operą, art deco stiliaus Rygos centrinį turgų.

Įplaukus į Dauguvą atsivers nuostabi panorama į Rygos tiltus, stiklo kalną iš latvių liaudies pasakos primenančią Nacionalinę biblioteką, Televizijos bokštą Zuikių saloje (Zaķusala), Prezidento pilį, Rygos katedrą, senosios Rygos bokštus.

Tačiau nepamirškite pasisaugoti laivų. Įplaukę į Dauguvą jų sutiksite ne vieną. Bet juk tokie nuotyčiai, kai širdis virpa iš jaudulio, labiausiai ir įstringa į atmintį.

Pagal tai, kiek turite jėgų ir laiko, galite rinktis net kelis maršrutus. Bene populiariausias tęsiasi 7 kilometrų. Neskubant juos įveikti galima maždaug per dvi valandas. Jeigu norite romantikos ir nuostabių saulėlydžio vaizdų, baidarėmis išplaukite vakare ar rinkitės naktinį turą.

Pasiplaukioję užsukite aptarti įspūdių į šalia baidarių nuomos punkto esančius madingus restoranus ir barus su vaizdu į laivų uostą ir jachtų klubą.

KĄ APLANKYTI IR IŠBANDYTI

Rygos automobilių muziejus

Muziejus dirba kasdien nuo 10 iki 18 val. Bilietas suaugusiesiems kainuoja 10 eurų, vaikams, studentams ir senjorams – 5 eurus. Vaikams iki 6 metų įėjimas nemokamas. (S.Eizenšteina iela 6, Rīga; www.motormuzejs.lv/index.php/lt)

Baidarių nuoma

Baidares ir irklentes galima išsinuomoti nuo 10 val. ryto iki 1 val. nakties. Dviejų baidarė dienai kainuoja 20 eurų. Irklentė – 15 eurų 3 valandoms. (Eksporta iela 1A, Andrejosta, Rīga; www.luzumpunkts.lv/eng/kayaking-in-riga/)

Daugiau informacijos apie Rygą – www.liveriga.com/en/

Jūrmalos muziejus po atviru dangumi

Muziejus veikia kasdien, išskyrus pirmadienius. Įėjimas nemokamas. (Tiklu iela 1A, Jūrmala; www.jbmuzejs.lv/en/)

Visus Jūrmaloje vykstančius renginius ir vietas galite rasti čia: www.visitjurmala.lv/lt/

Jūrmala – kurortas tik turtuoliams, muzikinio konkurso „Novaja volna“ („Naujoji banga“) gerbėjams ir tiems, kurie mėgsta kaitintis žmonių perpildytame paplūdimyje. Tokia išankstinė nuomonė dažniausiai lydi populiariausią Latvijos kurortą, nuo sostinės Rygos nutolusį vos 25 kilometrus.

Tačiau, pasirodo, viskas yra šiek tiek kitaip. XIX amžiaus pradžioje oficialų kurorto statusą gavusi Jūrmala turi ką pasiūlyti visiems – prabangių SPA mėgėjams ir šeimoms, atostogaujančioms kempinguose, nuotykių ieškotojams, išsilgusiems ramybės pasirodo, viskas yra šiek tiek kitaip. XIX amžiaus pradžioje oficialų kurorto statusą gavusi Jūrmala turi ką pasiūlyti visiems – prabangių SPA mėgėjams ir šeimoms, atostogaujančioms kempinguose, nuotykių ieškotojams, išsilgusiems ramybės pasirodo, viskas yra šiek tiek kitaip.

Didžiausiam Latvijos kurorte, kuris didžiuojasi 24 kilometrus besitęsiančiu baltojo smėlio paplūdimiu ir plačiais pušynais, į visus pagrindinius miesto muziejus galima eiti nemokamai. Vyksta daugybė nemokamų renginių, pavyzdžiui, jogos pamokos su treneriu paplūdimyje. Net ir statytis automobilius Jūrmaloje nieko nekainuoja.

O norintiems pabėgti nuo minios poilsiautojų reikia tik šiek tiek nukrypti nuo pagrindinių miesto gatvių ir atrasti nepažintus Jūrmalos lobius – tuščius Mėlynąją vėliava įvertintus paplūdimius, Jūrmalos muziejų po atviru dangumi, Raga-kapos gamtos parką ir istorinės medinės architektūros stebuklus.

Buldurų rajone stūksantys Rygoje gyvenusių turtingiausių vokiečių vasarnamiai, pastatyti XX amžiaus pradžioje, atims žadą. Dėmesio vertas ir XVI amžiuje pirmą kartą paminėtas Dubultų rajonas.

Net jeigu ir neketinate į Rygą grįžti traukiniu, būtinai užsukite į Dubultų geležinkelio stotį. Čia veikia parodų salė, kurioje galima susipažinti su latvių menininkų kūriniais.

Norintieji atrasti kitokią Jūrmalą neturėtų aplenkti ir nuo istorinio centro nutolusio Lielupės rajono, kuriame galima rasti du žemynus. Pasirodo, nuo senų laikų viena rajono teritorija vadinama Amerika, o kita – Australija.

Atokiau nuo miesto centro esančioje Lielupėje – ir Jūrmalos muziejus po atviru dangumi. Rumšiškes primenančiame muziejuje atkurtos XIX amžiaus žvejų sodybos, o keli tūkstančiai eksponatų pasakoja apie žvejų amatą ir kasdienį gyvenimą Jūrmaloje. Čia galima išvysti ir vieną pirmųjų SPA vonių – XX amžiaus pradžioje vietos žvejų žmonių sumanytą būdelę, kurioje pašildyto jūros vandens kubile maudydavosi ir įvairių žolelių kvapais mėgavosi į kurortą atvykusios Rygos turtuolių žmonos.

Jeigu kurorte lankysitės rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais, užsukite į

„LUX EXPRESS“

Keliaujantiems po Baltijos šalis siūlome rinktis komfortiškus „Lux Express“ autobusus.

Kasdien iš Vilniaus į Rygą vyksta 11 autobusų, todėl Jūs galite pasirinkti tinkamiausią išvykimą, o kelionės metu galite laiką naudoti efektyviai ir dirbti arba tiesiog pailsėti, atsilosti patogioje sėdynėje, paskaityti savo mėgstamą knygą arba pažiūrėti patinkančią filmą asmeniškai Jums skirtame ekrane. Keliaudami „Lux Express“ autobusais galite sužinoti aktualesias naujienas, pasinaudodami nemokamu belaidžio interneto („Wi-Fi“) ryšiu, yra ir galimybė įkrauti Jūsų elektroninius prietaisus. Profesionalūs vairuotojai garantuos saugią kelionę, kurios metu galėsite pasimėgauti nemokama kava ar arbata iš aparato. Neabejojame, kad kelionė su „Lux Express“ įsimins ilgam, todėl norėsite ją pakartoti.

Ypatingi pasiūlymai „Lietuvos ryto“ skaitytojams, planuojantiems kelionę į Rygą:

Išpardavimo periodas: 2018 06 29–07 01.

Kelionės periodas: 2018 07 05–09 30.

Akcijos kodas: **RYTAS**. Kaina su šiuo kodu – **7 Eur** (į vieną pusę).

Bilietais prekiaujama tik internetu „Lux Express“ svetainėje

www.ticket.luxexpress.eu/lt

Daugiau informacijos rasite www.luxexpress.eu/lt/lietuvos-rytas

7 eur
į vieną pusę

KUR APSISTOTI

„Park Inn by Radisson Riga Valdemara“, Ryga
Vakariniame Dauguvos upės krante įsikūręs stilingas viešbutis duris atvėrė prieš metus. Visai netoli tarptautinis Rygos oro uostas ir į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą įtrauktas Latvijos sostinės senamiestis. (Krogus iela 1; www.parkinn.com/hotel-valdemara-riga)

„Grand Poet“, Ryga
Neseniai atnaujintas viešbutis „Grand Poet“ įsikūręs istoriniame Rygos centre. Šalia – Bastijos kalno parkas, o per porą minučių pėstute galima pasiekti gyvybe kunkuliuojantį senamiestį. Viešbutis „Grand Poet“ yra pripažintas geriausia apgyvendinimo įstaiga Rygoje. (Raina bulvaris 5/6; www.grandpoet.semarahhotels.com)

KUR PAVALGYTI

„Aqua Luna“, Ryga
Keli žingsniai nuo istorinio Rygos senamiestio įsikūręs klubo stiliaus restoranas svečiams siūlo atsipalaiduoti gamtos apsuptyje, mėgautis sezoniniais valgiais ir grožėtis stilinga aplinka. Vietos žmonių ir turistų pamėgtame restorane ant Dauguvos upės kranto su vaizdu į jachtų klubą pamaitinsite ir kūną, ir sielą. (Andrejostas iela 4; www.aqualuna.lv/en/)

„Jūrmala“, Jūrmala
Prisėdę „Hotel Jūrmala Spa“ restorano lauko terasoje galėsite stebėti šurmuliuojančią garsiausią miesto promenadą – Juomos (Jomas) gatvę – ir mėgautis malonių aptarnavimu bei didelių valgių ir vyno rūšių pasirinkimu. (Jomas iela 47/49; www.hoteljurmala.com/en/bars-restaurant/restaurant-jurmala)

muziejų ketvirtadienį – už simboli-
nį euro mokesį galima prisiragauti
čia pat senoviniu būdu rūkomų vie-
tos žvejų sugautų žuvų.

Pirmąjį spalio šeštadienį į muzie-
jų kviečiami vyno mėgėjai. Tuomet
čia renkasi vietos vyndariai ir visus
vaišina naujo derliaus gėrimais.

Vaikštinėjant atokiame Rago ko-
pos parke lengva užsimiršti, kad esi
didžiausiam Latvijos kurorte. Pu-
šyne net ir karščiausią dieną vėsu,
negirdėti miesto triukšmo, o žmo-
nių gali ir nesutikti. Kelis kilometr-
us besitęsiantis medinis ekologinis
takas veda baltųjų kopų link į beveik
apytuštį laukinį paplūdimį.

Net 7 Jūrmalos paplūdimiai yra
pažymėti Mėlynąja vėliava – ES pap-
lūdimio kokybės simboliu. Paplū-
dimiai pritaikyti ir neįgaliesiems.

Muzikos gerbėjai čia irgi nenuo-
džiauja. Prieš kelerius metus restau-
ruotoje „Dzintaru“ koncertų salėje
vyksta daugybė klasikinių, džiazo ir
populiariosios muzikos koncertų.

Agluonos bazilika – piligrimų traukos vieta

Tyra giesmė. Tądien, kai bu-
vau Agluonoje, muzikos mo-
kyklos auklėtinė per mišias
giedojo Švč. Mergelės Marijos lita-
niją – moksleivė, besimokanti prie
bazilikos prigludusio vienuolyno
patalpose. Būtent jame vaikai yra
mokomi muzikos.

Net 63 ežerų supama Agluona yra
išskirtinė vieta, į kurią traukia pi-
ligrimai iš Lietuvos, Lenkijos, kitų
katalikiškų kraštų. Bazilika garsėja
XVII a. sukurtu šventu paveikslu
„Agluonos Stebukladarė Dievo Mo-
tina“ – prie jo savo kančias ir malda-
vimus sunėša tikintieji. Daugiausia
jų suplūsta per Švč. Mergelės Mari-
jos ėmimo į dangų atlidus – Žoli-
nę, švenčiamą rugpjūčio 15-ąją.

Tai vieta, kurioje 1993 metais lan-
kėsi popiežius Jonas Paulius II. Jis
dar 1980-aisiais bažnyčiai suteikė
mažosios bazilikos – *Basilica mi-
nor* – titulą. Šiuo metu latgaliai jau
rengiasi popiežiaus Pranciškaus su-

tiktuvėms: čia jis atkeliaus rugsėjo
24-ąją, po viešnagės Lietuvoje.

Pasak Agluonos turizmo konsul-
tantės Lienės Baškatosovos-Jokstės, iki
Antrojo pasaulinio karo šioje vietoje
stovėjo dominikonų XVII a. statyta
medinė bažnytelė. Per karą ji buvo
sudeginta, o atstatant iškilo aukšta

vėlyvojo baroko stiliaus bažnyčia.
Prieš trejus metus bažnyčios švento-
riuje buvo atidengtas paminklas ka-
raliui Mindaugui ir latgalių kilmės
karalienei Mortai, žymintis Lietuvos
karaliaus mirties 1253-aisiais vietą.

www.en.aglona.travel

Cėsys – pritilusi Rožių aikštė ir žiupsnis istorijos

Jei dar kartą pavyktų išsirengti
į Cėsis, pirmiausia stabtelė-
čiau jų centrinėje – Rožių aikš-
tėje išgerti kavos. Ir pavalgyti. Mais-
tas, kurį atneša kavinės „Priedė“
padavėjai, nepaprastai skanus. Ir
dar tas latviškas desertas: duonos
kisielius su vynuogėmis, riešutais,
braškėmis, kremu iš mocarelos. Jau-
čiate skonį?

Cėsys – buvusių prekybos kelių
susikirtimo vieta. Kadaiše Rožių
aikštėje šurmuliuodavo turgaus pre-
keiviai, sustodavo iš Vokietijos į
Sankt Peterburgą riedančios karie-
tos. O dabar šis miestas, skaičiuo-
jantis savo metus nuo 1206-ųjų, yra
apgaubtas tylos.

Ypač vakarais, kai po darbo dienos
namuose išsislapsto 8 tūkstančiai
miesto gyventojų, o svečiai palieka-
mi su istorija. Aikštėje jiems prieš akis
– Šv. Jono bažnyčia, sunerta tarsi iš
gabalų: statyta XIII a., vėliau papuoš-
ta varpinės bokštu, dar vėliau tvirtu
mūru paramstyta iš šonų.

Su Cėsių gide Tatjana Filimonen-
kova būtina leistis į kelionę po šį se-
ną miestą ir jo ilgaamžę istoriją.
„Turite tik valandą? Labai mažai“,
– nusiminė Tatjana sužinojusi, kad
per tiek laiko jai teks aprodyti tai,
kas senamiestyje yra svarbiausia.

Juk būtina praeiti pro viduram-
žių pilies griuvėsius, užsukti į gre-
ta esantį didžiulį parką.

Jame yra ir tai, ką apgavo laikas:
laiptai, paguldyti gūdžiu sovietme-
čiu, o atrodantys taip, tarsi juos bū-

KUR APSISTOTI IR PAVALGYTI

Cėsyse pavasarį duris atvėrė atnaujintas viešbutis „Vanadžina māja“
(Rīgas iela 15), nedidelis ir ypač jaukus, įkurtas kultūros paveldo pastate.
Pernakvojus viešbutyje pusryčių svečiai kviečiami į kitapus Rygos
gatvės (Rīgas iela 12) esančią kavinę „Vinetas un Allas Kārumlāde“.
Pusryčiai joje, kaip ir šokoladiniai pyragaičiai, yra tobuli.

tų klojė viduramžių vienuoliai.

Tatjana būtinai užsimins apie tai,
kad Cėsys – trečias pagal senumą
miestas Latvijoje, buvo Livonijos
magistro rezidencija, taigi ir Livoni-
jos ordino sostinė. Jis priklausė
ir senajai prekybinei Hanzos sąjun-
gai, ir laikui bėgant neprarado istori-
nės svarbos.

Pasak T. Filimonenkovo, svarbi
vieta keliaujantiems – Cėsių istorijos
ir meno muziejus, esantis Naujojoje
Cėsių pilyje. Tai vienas seniausių pro-
vincijos muziejų Latvijoje, kurio ko-
lekcijos sukurtos taip, kad atspindė-
tų ypatingą miesto ir apylinkių indė-
lį į Latvijos kultūros istoriją.

Senamiestio akmeninių gatvėlių
planas išlikęs nuo viduramžių, išsau-
goti ir senieji pastatai su raudonais
čerpių stogais, uždarius kiemeliais ir
atnaujintais namų fasadais. Pavyz-
džiui, Kalvių gatvėje rikiavosi įvairių
amatininkų bei kalvių dirbtuvės.

Svarbu ir tai, kad Cėsys yra ta vie-
ta, kur XIII a. atsirado latviška – rau-
dona-balta-raudona vėliava. „O vai-
kai? – klausiu. – Ar jie klausosi istori-
rijos?“ „Dar ir kaip, – patikino Tatja-
na. – Iš ko Livonijos ordinas statė pi-
lį? Kaip statė? Kodėl? Tai klausimai,
į kuriuos būtina rasti atsakymus.“

www.turisms.cesis.lv/en/

Valmieros „Našlių“ parke – muzikos garsai

Prieš akis – altorius, už nuga-
ros – vaikų žaislai, virš gal-
vos – vokiški 150 senumo
vargonai. Tai liuteronų maldos na-
mai – Šv. Simono bažnyčia. Būtent
nuo jos geriausia pradėti ekskursi-
ją po Valmierą ir jos senamiestį.

Pasak gidės Dacės Jasės, 1283 me-
tai – Valmieros gimtadienis, nes bū-
tent tais metais ir buvo pastatyta Šv.
Simono bažnyčia. Ji bei XIII a. pilies
griuvėsiai yra šio miesto simboliai.

Miestas XIV–XVI a. buvo Han-
zos sąjungos narys, jame kirtosi pre-
kybos keliai. Valmiera, kurioje gy-
vena apie 26 tūkst. gyventojų, ir šiuo
metu yra išskirtinė. Joje labai ma-
žas nedarbo lygis, atvirškščiai, čia
kasdien dirbti atvažiuoja apie 5
tūkst. žmonių.

Daugybė kultūros ir sporto ren-
ginių – tai šio abipus Gaujos upės

Valmiera
puošia „Naš-
lių“ parkas ir
koncertų salė
„Gaisma“.

užaugusio miesto ryškus bruožas,
pavyzdžiui, Šiaurės Vidžemėje esan-
tis vienintelis profesionalus dramos
teatras įsikūręs būtent Valmieroje.

Vaikštant po miestą būtina pa-
sižvalgyti į menininkų suolelius.
Anot D. Jasės, turistai, rinkdamie-
si įvairius maršrutus miestui apžiū-
rėti, gali rinktis ir tokį, kuris veda
nuo vieno suolelio iki kito.

Valmierą puošia „Našlių“ parkas,
kurį 1913 metais, sumanius gydyto-
jui Georgui Apiniui, poros hektarų
žemės plote pasodino aštuoni mie-
sto mecenatai. Jame esantis paviljo-
nas prieš porą metų buvo atnaujin-
tas – pastate įrengta koncertų salė
„Gaisma“, greta veikia restoranas.

www.visit.valmiera.lv/en/

Daugpilis – ne tik Rygos alėja

Pas jus, ko gero, labai didelės
katės, kartą Daugpilio gidės
Inos Babrės paklausė į sve-
čius atvykusi lietuvė. „Pačios pap-
rasčiausios“, – nustebo Ina. Ir išgir-
do tos moters pasakojimą. Pasiro-
do, Vilniuje, kai buvo klojamos gat-
vės, kiekvienas, kas tik įvažiuoda-
vo į miestą, privalėjo atvežti ir ka-
tės galvos dydžio akmenį. O štai se-
nosios Daugpilio gatvės grįstos ge-
rokai didesniais akmenimis.

Taigi Daugpilis yra vienas tų retų
miestų, kuriame lietuviai užsisako
ekskursijų. Ir noriai smalsauja apie
abiejų valstybių istorines sąsajas.

Tvirtovė. Daugpilio (Dinaburgo)
tvirtovė – garsiausias Daugpilio kul-
tūrinis istorinis paminklas. Skirtin-
gais istoriniais laikais išpūdingame
statinyje buvo įsikūrusios įvairios
armijos. Tvirtovė statyta nuo 1810
iki 1878 metų Dinaburgo miesto vie-
toje. Statybos buvo pradėtos rengian-
tis Napoleono armijos puolimui. 1812
metais ji dar nebuvo baigta, bet sėk-
mingai atlaikė ugnies krikštą. Su-
manus inžinerinis statinys liko pas-
kutine pastatyta bastioninio tipo
tvirtove Europoje.

„Zinoo“ centras. Tai vaikų moks-
lo centras, kuriame yra daugybė įvai-
rių įrenginių, skatinančių jų domė-
jimasi technologijomis. Centre ren-
giamos edukacinės pratybos pasitel-
kus nepaprastus eksperimentus, su-
sijusius ir su fizika, ir su chemija.

Marko Rotho menų centras. Šis
centras įkurtas Daugpilio tvirtovės
Arsenalų pastate. Jame galima su-
sipazinti su pasaulyje garsaus dai-
lininko, abstrakčiojo ekspresioniz-
mo pradininko latvio M. Rotho ori-
ginaliais kūriniais. Centre eksp-
nuojami įvairių Latvijos bei užsie-
nio menininkų darbai.

Šmakovkos muziejus. Šmakovka
– tai samanė, kuri Latvijoje verda-
ma legaliai. Bet kulinarinio paveldo
sertifikatas suteikiamas tik įsitikinus,
kad tai daroma pagal šimtmetes
tradicijas. Muziejų demonstruoja-
mas šiuolaikinis degustacijos proce-
sas, eksponuojama senoji samanės
vaymo įranga. Trokštantys gali už-
sisakyti ir šmakovkos degustaciją.

www.visitdaugavpils.lv/en/

Į romantiškas pilis vilioja ne tik jų istorija, is

Jaučio krauju nudažytos lubos, naktimis šmirinėjantis moters vaiduoklis. Panašiomis legendomis apipintos Latvijos pilys ir rūmai pakerės ne tik architektūros ir istorijos mėgėjus.

Latvių pasididžiavimas – Baltijos Versaliu vadinami Rundalės rūmai – mažai kuo nusileidžia Prancūzijos karališkajai rezidencijai. 72 hektarų plote įsikūręs rūmų ansamblis – žymiausias baroko ir rokoko architektūros paminklas šalyje.

Neseniai 182 metų gyvavimą atšventusiuose rūmuose galima susipažinti su jų statyba, hercogo šeimos palikuoniais, įvertinti XVII–XVIII amžiaus tekstilę ir drabužius, rytiškių vazų kolekciją, flamandų tapybą. Būtinai užsukite į vakarinį rūmų korpusą, kuriame restauruotas hercogienės buduaras – vienas prabangiausių rūmų kambarių.

Kai kurie kambariai palikti nerestauruoti, kad būtų galima įsivaizduoti, kaip didingi rūmai atrodė po Antrojo pasaulinio karo, kai juose veikė pradinė mokykla ir svirnas.

Pirmajame muziejaus aukšte atidaryta nuolatinė ekspozicija „Nuo gotikos iki jugendo stiliaus“, kurioje demonstruojama, kaip vystėsi Europos ir Latvijos dekoratyvinė dailė nuo XV iki XX amžiaus.

Vaikštinėdami pagal garsaus rusų architekto Francesco Bartolomeo Rastrelli projektą pastatytuose rūmuose pakelkite akis į lubas. Paradinėse salėse – Auksinėje ir Baltojoje – jos atima žadą. Žavingos ir senosios medinės kambarių grindys.

Tačiau turbūt didžiausią įspūdį palieka ne rūmai, o įspūdingas baroko stiliaus prancūziškas sodas su architektūriškai suformuotais želdiniais, alėjomis ir fontanais. Jeigu skubate arba sunku vaikščioti, apžiūrėkite dešimties hektarų ploto sodą išėdę į autobusiuką.

Pats nuostabiausias laikas lankyti Rundalės rūmus – kai sužydi rožės. Didžiausiame rožyne Baltijos šalyse – beveik pustrėčio tūkstančio rožių rūšių. Jei jau kartą esate buvę rūmuose ir norite pasigrožėti tik sodu, galite įsigyti atskirą 4 eurų kainuojantį bilietą.

Šiltuoju metų sezonu rūmų parke rengiamos parodos po atviru dangumi, sodo šventės ir įvairūs koncertai. Išalkusieji gali pasistiprinti net keliose rūmuose veikiančiose kavinėse ir restorane. Šiltomis vasaros dienomis malonu pasėdėti prancūziško sodo kavinaiteje.

Vos keliasdešimt kilometrų nuo Lietuvos sienos stūkso garsioji Bauskės pilis. Nemunėlio ir Mūšos upių santakoje tuo metu moderniausia Livonijos ordino tvirtovė istoriniuose šaltiniuose minima jau nuo XV amžiaus. Tačiau po poros šimtų metų pilis buvo susprogdinta. Dabar galima matyti tik jos griuvėsius.

Restauruota jaunesnė pilies ansamblio dalis – Kuršo hercogų Ketlerių rezidencija, statyta XVI amžiaus pabaigoje. Ji vienintelė iš Latvijos pilių atstovauja Renesanso architektūrai.

Pilyje galima apžiūrėti atnaujintus Kuršo ir Žiemgalos hercogų gyvenamuosius kambarius, reprezentacines sales, virtuve, vyno rūšį ir vartų sargybos patalpą, kurios lubos nudažytos jaučio krauju – tokiu pat būdu kaip ir senovėje, pilies klestėjimo laikais.

Įspūdingos įvairiaspalvių glazūruotų keraminių plytelių grindys,

vis dar veikianti tų laikų krosnis, drabužių ir papuošalų kolekcijos.

Čia taip pat galima susipažinti su viduramžių tvirtovės apsaugos sistemomis, apžiūrėti pilies pabūklų kolekciją Livonijos ordino pilies griuvėsių dalyje.

Kad geriau įsivaizduotumėte tų laikų gyvenimą, užsisakykite temines programas. Pavyzdžiui, šokių valandą, per kurią galėsite išmokti Renesanso šokių ir rūmų manierų iš tų laikų kostiumu pasipuošusios vadovės.

Besidomintiems mada patiks pikantiškomis detalėmis pajavirintas pasakojimas apie aukštuomenės aprangą, rengimosi tvarką ir drabužių siuvimo ypatybes.

Jūs ir patys galite pasipuošti Renesanso laikų drabužiais. Tiesa, tai užtruks gerą valandą, net jeigu jums ir padės visa šeima.

Smalsuoliams ir gurmanams įspūdį paliks rūmų kultūros programa. Jos metu išgirsite šypsnių keliančių pasakojimų iš hercogų gyvenimo, pavyzdžiui, kad austrių kriauklės tais laikais atstojo tualetinį popierį.

Per pustrėčio valandos trunkančią programą žaisite tų laikų stalo ir laisvalaikio žaidimus, sužinosite, kaip rūkyti olandišką pypkę, ragausite patiekalų, paruoštų pagal senuosius receptus. Tik valgyti teks iš tų laikų lėkščių kopijų ir pagal tų laikų manieras. Tai reiškia, kad dažniausiai rankomis – be jokių stalo įrankių.

Pusvalandis kelio nuo Rundalės – ir jūs jau Jelgavoje, senovėje Kuršo ir Žiemgalos hercogystės sostinėje. XIII amžiuje įkurtas miestas dabar yra ketvirtas pagal dydį Latvijoje. Čia stovinti pilis – didžiausia baroko pilis Baltijos šalyse.

Pilį projektavo tas pats architektas, kuris kūrė ir Rundalės rūmus bei garsiuosius Peterhofo ir Žiemos rūmus Sankt Peterburge Rusijoje. XVIII amžiuje pastatytoje pilyje kadaise šeimininkavo Kuržemės hercogas, prieglobstį buvo radęs ir Prancūzijos karalius.

Kelis kartus visiškai sudegusios pilies kambariais ir koridoriais šiais laikais šmirinėja studentai ir moksleiviai. Dabar čia veikia Žemės ūkio universitetas, laikinai įsikūrusi ir Jelgavos valstybinė gimnazija.

Jeigu pasisėks, prie pilies jus pasitiks rūmų dama. Ji nusives į hercogienės Daratos laišku artelę ir pavaišins hercogo mėgtu karštu šokoladu su vaisiais.

Jelgavos pilis – viena iš nedaugelio karališkosios dinastijos laidojimo vietų, kurią galima apžiūrėti. Kuršo hercogų kriptoje palaidoti 24 Ketlerių ir 6 Bironų dinastijos atstovai. Rūmuose atliktų kasinėjimų metu rastos monetos, olandiškos pypkutės, krosnių kokliai, ketaus kolonos. Tačiau visus labiausiai nustebino keistas radinys – įmūryta kaukolė. Kaip ji ten atsirado, tiksliai nežino niekas. Tačiau ne vienas čia lankęsis liudija, kad po pilį kartais vaikšto vaiduoklis – vadinamoji Baltoji dama.

„Sakoma, kad Rundalės pilis yra laiminga vieta, o Jelgavos – su tamsia istorija. Tačiau mes tikime, kad studentai su savo pozityvia energija išsklaidys visus prakeiksmus“, – sakė Jelgavos turizmo centro viešųjų ryšių specialistė Sandra Grigorjeva.

Aplankę rūmus užsukite ir į Jelgavos Švč. Trejybės bažnyčios bokštą. XVI amžiuje pradėta statyti pirmoji mūrinė liuteronų bažnyčia Europoje buvo sugriauta Antrojo pasaulinio karo metu. Tačiau bokštas išliko iki šių dienų ir yra labiausiai turistų lankomas Jelgavos objektas.

Latvių pasididžiavimas – Baltijos Versaliu vadinami Rundalės rūmai.

Bauskės pilyje stebina įspūdingos drabužių ir papuošalų kolekcijos, įvairiaspalvių glazūruotų keraminių plytelių grindys.

į ryšių specialistė Sandra Grigorjeva.

Užkilus į devintame bokšto aukšte esančią apžvalgos aikštelę 37 metrų aukštyje atsivers miesto panorama ir galėsite stebėti išskirtinį vaizdą – Pilies saloje tarp Lielupės ir Driksos upių plytinčiose užliejamose pievose didelę besiganančių laukinių žirgų bandą.

Saulėtomis dienomis išsinuomokite valtį, vandens dviratį ar irklen tes ir susipažinkite su Jelgava nuo vandens. Miesto centre, Lielupės kairiajame krante, įrengta ir maldynių vieta.

Daugiausia turistų į Jelgavą suguža vasario ir birželio mėnesiais, kai mieste vyksta ledo skulptūrų ir smėlio skulptūrų festivaliai. Įspūdingo dydžio smėlio skulptūromis, sukurtomis menininkų iš viso pasaulio, galima grožėtis visą vasarą. Ištisus metus Jelgavoje gausu kultūrinių ir pramoginių renginių. Ne veltui miestas vadinamas festivalių sostine.

Vokiškai kalbantis vyras pasakė: „Lipk, o aš pasėdėsiu“. Ir parodė savo bendrakeleivei duris, vedančias į pagrindinį ko-

KĄ NUVEIKTI

Rundalės rūmai

Muziejus dirba kiekvieną dieną nuo 10 iki 17 val. Bilietas į muziejų ir sodą suaugusiems kainuoja 13 eurų, vaikams – 4,50 euro. Ekspedicija trunka apie porą valandų. Pirmąjį kiekvieno mėnesio sekmadienį bilietams į rūmų sodą taikoma 50 procentų nuolaida. Norintieji suokti pirmąjį vestuvinį šokį vienoje iš nuostabių rūmų salių ar rūmuose surengti fotosesiją gali tai padaryti už papildomą mokestį. (Pilsrundale, Rundale novads; www.rundale.net/en/)

Jelgavos rūmai

Muziejus vasaros sezonu dirba: pirmadieniais–penktadieniais nuo 9 iki 17 val., šeštadieniais – iki 18 val., o sekmadieniais – nuo 11 iki 16 val. Bilietai suaugusiems – 2 eurai, vaikams – 1 euras. Aplankyti Kuršo hercogų kriptą galima kiekvieną dieną nuo 9 iki 17 val. Suaugusiems bilietas kainuoja 3 eurus, vaikams – 1,50 euro. Norėdami paragauti karšto šokolado rūmų damų draugijoje ar pramokti kaligrafijos užsisakykite pramogines programas iš anksto. (Liela iela 2, Jelgava; www.jelgavaspils.lv/en_US/) Daugiau informacijos apie Jelgavą www.visit.jelgava.lv/en/

Bauskės pilis

Pilis šiltuoju metų sezonu veikia kasdien nuo 9 iki 19 val. Bilietas suaugusiems – 4 eurai, vaikams iki 7 metų – nemokamai. Pilis pritaikyta ir neįgaliesiems. Jiems yra įrengtas liftas. Šiuo metu pradėti centrinio pilies bokšto remonto darbai, tad kelerius metus į jį nebus galima užlipti. (Pilskalns, Bauska; www.bauskaspils.lv/en/castle-and-museum)

Nemokamas apsilankymas Rundalės pilies Bažnytinio meno ekspozicijoje

www.rundale.net

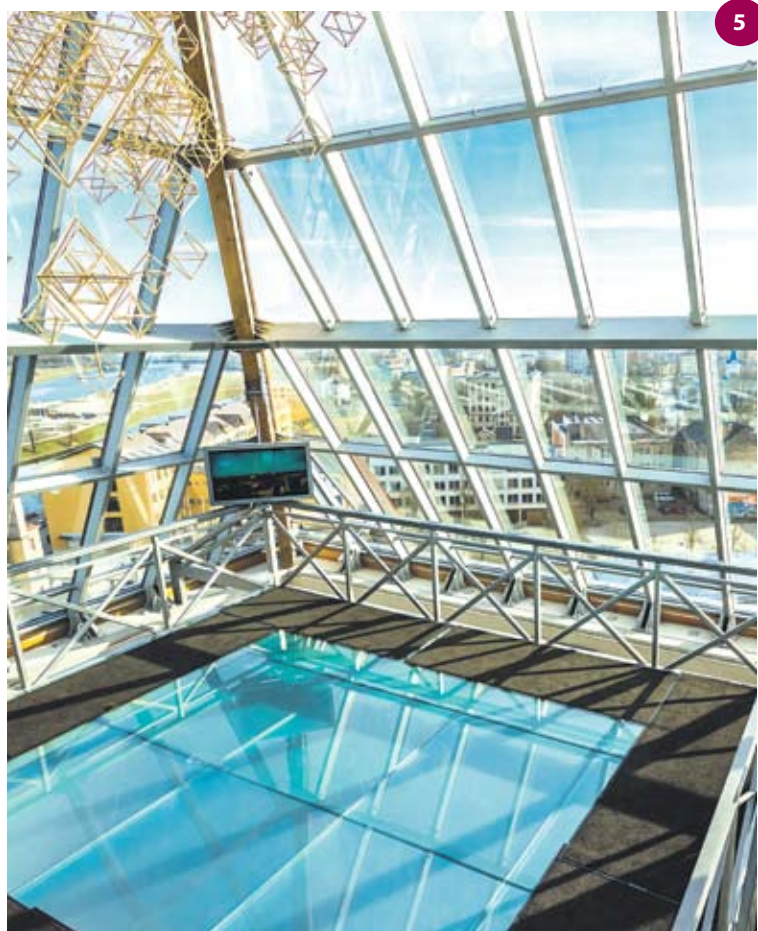
Kuponas galioja nuo 2018 m. birželio 30 d. iki rugsėjo 30 d.

Špuoseleėti sodai, bet ir vaiduokliai

Turaida, išvertus iš Gaujos lyvių kalbos, reiškia Dievo sodą: vietovę, kurią puošia Gaujos senvagės sukurtas peizažas.

Užkilus į devintame Jelgavos Švč.Trejybės bažnyčios bokšto aukšte esančią apžvalgos aikštelę 37 metrų aukštyje atsivers miesto panorama.

Kuoknesės pilis po Šiaurės karo liko neatstatyta.

Labiausiai Ludzā garsina išlikę tvirtovės griuvėsiai.

KUR PAVALGYTI

„La Tour de Marie“

Geriausiu tituluojamas Jelgavos restoranas, kuriam vadovauja kulinaras iš Prancūzijos Bruno Chaperonas ir kuris įsikūręs Jelgavos Švč.Trejybės bažnyčios bokšto aštuntame aukšte. Čia verta užsukti dėl kelių priežasčių – skanaus maisto, įspūdingų bokšto laikrodžių, autentiškos atmosferos ir pro langus šmėžuojančių istorinių Jelgavos bokštų. (Akademijas iela 1, Jelgava, www.marijastornis.lv/en/)

ne 40 metrų aukščio Turaidos viduramžių pilies bokštą. Jis – aukštas, o žmonėms, nužingsniavusiems ne vieną kilometrą gamtos pažinimo takais, esančiais Turaidos muziejuje-rezervate, neretai pritrūkstą jėgų. Ta vietovė prie Siguldos ypač pamėgta keliauninkų.

Turaida, išvertus iš Gaujos lyvių kalbos, reiškia Dievo sodą: vietovę, kurią puošia Gaujos senvagės sukurtas peizažas.

„Užuodžiate, koks čia grynas oras, kiek kvapų? Ir kiek čia ulbančių paukščių! Juk tai – gamtos rezervatas“, – gidė Gunta Zakitė paakino atkreipti dėmesį į tai, ko nepraleisti žvalgantis po ypač saugomą kultūros ir gamtos paminklų Turaidos dvaro ir pilies parką. O jis ne toks ir mažas – užima net 43 hektarus.

„Kuriuo keliu eitume?“ – užklausė Gunta. Jei tiesiai į Turaidos pilį

– pakaks valandos. Jei aplinkui – per 300 metų senumo dvaro parką ir dainų slėnį, užsukant į seniausią – 1750 metais statytą ir išlikusią medinę bažnyčią, istorinius dvaro ūkio pastatus, jo vietininkų namus ir apžiūrint juose ekspozicijas, gali nepakakti ir poros.

Tebūnie valanda. O tai reiškia, kad žingsnis turi būti spartus, bet ir skubant neįmanoma užsimerkus praeiti nei pro jaunavedžių pamėgtą legendinę Turaidos Rožės atminimo vietą – savitą paminklų meilė. Neįmanoma neužkopti ant Liaudies dainų parko kalvos, nusagstytos menininko Indulio Rankos skulptūromis, ir nežvilgtelėti į šimtamečių medžių apsuptą ugniakurą.

O tada jau – Turaidos pilis, buvusi Rygos arkivyskupijos tvirtovė. Ji pastatyta XIII a. pradžioje ir, ko gero, labiausiai ištyrinėta iš visų is-

torijos paminklų Baltijos šalyse. Joje gausu įvairių ekspozicijų, bylojančių apie statybos eigą, to meto inžineriją, istoriją.

Net jei ir nepakaks jėgų viskam apžiūrėti (neabejotai – moterys tikrai pakeliui dar stabtelės prie nuostabių iškasenų ekspozicijos – sidabrinė lyvių papuošalų), vis tiek turėtų pakakti valios užlipti į pilies bokštą.

O tai padarius po Gaujos parką besiblašantis vėjas išpustys ir sunkias mintis, ir nuovargį.

„Muziejaus teritorija yra milžiniška. Žmonės pasklinda po ją – vieni pasuka į gamtos takus, kiti – link pilies, tretį – į dvaro parką. Ir nebesimaišo vieni kitiems po kojomis“, – užsiminė G.Zakitė.

Ir pačiu laiku. Mat muziejus dirba kiauras dienas, o turistaujantys žmonės nenori per atostogas atsiderinti minioje.

Ludza – miestas rytinėje Latvijos dalyje, Latgaloje, todėl braižydami kelionių po Latviją kelius mūsų šalies žmonės turėtų jo nepraleisti.

Juk tai – netoli. Ir dar – tai pats kraštinis Europos Sąjungos miestas, esantis ties siena su Rusija.

„Geografinė vieta ir nulėmė, kad per Ludzā suko prekybos keliai ir kad šiuo metu mieste gyvena įvairių tautybių žmonės. Daugiau kaip pusė – latgaliai, o kiti – rusai, baltarusiai, ukrainiečiai, net lietuviai ir estai. Neatsitiktinai Ludzoje yra keturių konfesijų maldos namai. Katalikai meldžiasi Švč.Mergelės Marijos bažnyčioje, stačiatikiai – cerkvėje, liuteronai turi savo maldos namus.

„Turime ir sinagogą, tačiau šiuo metu ji labiau tarnauja kaip muziejus. Ji pati seniausia Baltijos šalyse, statyta apie 1800 metus. Dabar ji prime tai, kaip iki karo gyveno ir ką veikė Ludzos žydai“, – užsiminė šio miesto gidė Anita Berezina.

Ir vis dėlto labiausiai Ludzā garsina pilis – iki šių dienų išlikę jos griuvėsiai. Ji pirmą kartą paminė-

KĄ NUVEIKTI

Turaidos muziejus-rezervatas

Turaidos muziejus, vasarą dirba kasdien nuo 10 iki 18 val., ekspozicija po atviru dangumi, pagrindinis pilies bokštas ir pietinis bokšto pavidalo korpusas – 9-20 val.

Ekspedicijos rengiamos apžvalginės ir teminės. Vienos jų – po pilį, kitos – po ūkinį Turaidos dvaro ūkį.

Organizuojamos programos jaunavedžiams, jų kaina – 49,8 euro, kiekvienam svečiui įėjimo bilietas kainuoja 1,5 euro. Kitų teminių programų kaina – 66,87 euro.

Bilietas į muziejų suaugusiems kainuoja 6 eurus, pensininkams – 4,5, studentams – 3, moksleiviams – 1,5 euro. Keturių asmenų šeimai bilieto kaina – 10,7 euro. Mokėti 1,5 euro reikia ir už lengvojo automobilio parkavimą.

(Turaidas iela 10, Sigulda; www.turaida-muzejs.lv/home_en1/)

ta 1177 metais senosiose rusų kronikose kaip latgalių pilis, esanti tarp Didžiojo ir Mažojo Ludzos ežerų.

Vėliau, XIV a. pabaigoje, jos vietoje Kryžiuočių ordinas pastatė galingą pilį, skirtą rytinėms Livonijos ordino sienoms apsaugoti.

Manoma, kad tai buvo triaukštė, 6 bokštus turinti tvirtovė, sumūryta iš pilkų lauko riedulių ir raudonų plytų ir net papuošta juodomis glazūruotomis plytomis.

„Bet štai ką mes sugalvojome turistams, kad jiems būtų dar įdomiau, – sukūrėme interaktyviąją programėlę-autogidą „Ludza Castle of Livonian Order“. Ją galima atsisųsti ir į planšetinį kompiuterį, ir į išmanųjį telefoną.

Programa atkurs pilies vaizdą žvelgiant iš tos vietos, kurioje esate“, – paaiškino Anita.

Kuoknesės turizmo informacijos centro (www.visitkuoknese.lv/en/node/2) atstovė Lauma Arė stabtelėjo ant molo ir, atsigręžusi į „vandenyną“, lyg sparnus išskleidė rankas: „Čia mano mėgstamiausia vieta. Dažnai ateinu į ją viena pabūti“.

Tai – ne vandenynas, bet nepaprasto grožio vieta, kur susilieja dvi upės – Daugava ir Pėrsė.

Pasakojama, kad XIII a. pradžioje vyskupas Albertas senovės latvių medinės pilies vietoje liepė pasta-

tyti mūrinę pilį. Ji stovėjo bene penkis šimtmečius, kol Šiaurės karo metu, apie 1700-uosius, atsitraukdami saksai pilį susprogdino. Ji taip ir nebuvo atstatyta.

Pasak L.Arės, iki 1966 metų pilies griuvėsiai taip ir stovėjo ant aukšto kalno nepaliesiti, bet statant Pliavinių hidroelektrinės užtvanką jos pamatus užliejo Dauguvos ir Pėrsės vandenys.

„Istorija yra margumynų sankloda, ir tai domina žmones. Fotografuoti prie pilies griuvėsių traukia jaunavedžiai. Atlydžiu čia daug keliaujančių po Latviją žmonių.

Ir papasakojusi apie šimtmečių įvykius patariu surasti tarp griuvėsių savo mylimojo laukiančią mergelę“, – mįslingai pratarė Lauma.

Ir vėl – legenda, kurią turi visos viduramžių pilys. Legenda apie pilies valdovą, nepanorusį, kad jo dukra tekėtų už paprasto sodininko. Apie žmogų, dukrą uždariusį bokšte, o jos mylimąjį – užmušusį.

Tai buvo sprendimas, iš jo atėmęs ir dukterį. Daugybė žmonių ne kartą matė tą mergelę, sielvartaujančią Pėrsės krante – sėdinčią ant akmens ir šukuojančią plaukus.

„Ir aš ją mačiau“, – pratarė Lauma ir parodė į arkoje stovinčią akmeninę moterį.

Ji laukia, kol ją pamatys į Kuoknesę atvykstantys daugiau ar mažiau Latviją įsimylėję lietuviai.

Latvijos praeitį su dabartimi sujungia dvarai

Ar esate svajoję apie gyvenimą sename dvare? Ši svajonė bent trumpam galėtų išsipildyti Latvijoje. Kaimyninėje šalyje yra apie tūkstantį dvarų. Kai kurie jų mena dar XVI amžių. Restauruotuose dvaruose dabar įsikūrę viešbučiai, SPA, kultūros ir kūrybinimo centrai. Smagiausia tai, kad norint pagyventi poniškai Latvijoje nereikia išleisti milžiniškų sumų.

Vos per kelis kilometrus nuo garsiosios Rundalės pilies nutolęs „Mazmežotnes Muiža“ dvaras – tikra ramybės oazė. Penkiolikos hektarų plote turistų minios nesutiks.

Todėl čia gera išsitiesti ant didžiulėje dvaro terasoje sustatytų gultų ir niekur neskubant grožėtis vaizdingu Lielupės slėniu.

Po to apžiūrėti didelį rožių sodą, aplink dvarą išbarstytą per šimtą jaunųjų Latvijos menininkų skulptūrų, šalia esančiame ežere žvejoti upėtakius ar paplaukioti valtėmis Lielupės upe.

XIX amžiaus dvare istorijos gerbėjams įrengtas nedidelis muziejus, pasakojantis cukraus gamybos istoriją. Būtent nuo cukrinių runkelių ir iš jų gaminamo cukraus prasidėjo šio dvaro istorija. Dabartinis jo savininkas – vienas didžiausių Latvijos ūkininkų.

Prabangų dvarą pamėgo vestuvininkai ir konferencijų rengėjai. Taip pat – gurmanai, užsukantys pasimėgauti vienais skaniausių valgių visoje Latvijoje. Dvaro restoranas patenka į Latvijos geriausių restorano dvaruose šešetuką.

Aplodismentai dvaro virtuvėje virtuoziška grojančiam buvusiam vienam geriausių gitaristų, o dabar vienam populiariausių Latvijos virtuvės vadovų Karliui Visockiui.

Maisto gamybai naudojami tik švieži maisto produktai iš derlingo Lielupės slėnio ūkininkų. Daugelis produktų stalą pasiekia ir iš dvaro sodo. Būtinai paragaukite iš dvaro obuolių pagamintų sulčių, o atminimui parsivežkite iš slyvų ir obuolių pagaminto džemo.

Vasaros vakarais dvare rengiami koncertai.

Nenustebkite, jeigu tuomet savo elektrinę gitarą išsitrauks ir tikra Latvijos legenda K.Visockis.

Kaip atsiranda pienas, kodėl jį gerti sveika ir ką iš jo galima pagaminti? Į šiuos ir daugybę kitų klausimų „Piena muiža – Berghof“ dvare atsako kalbanti karvė. Daugiau nei prieš dešimt metų Pieno dvare įrengtame vieninteliame Latvijoje Pieno muziejuje karvė, vardu Venta, prabyla ir lietuviškai.

Tiesa, Venta – medinė. Nė vienos gyvos karvės nei Pieno muziejuje, nei visoje dvaro teritorijoje neišvysite. Šviežias pienas, iš kurio muziejaus lankytojai gali pasigaminti gardžių ledų, atkeliauja iš vietos ūkininkų.

Nors tikros karvės čia ir neišvysite, pasimokyti, kaip melžti karvę, gali kiekvienas.

Muziejuje gausi vaikystės prisiminimus sukelti pieno buteliu-

„Mazmežotnes Muiža“ dvaras – vos keli kilometrai nuo garsiosjų Rundalės rūmų.

Kuldygos raudonų plytų akmeninis tiltas, statytas Rusijos caro, – seniausias toks statinys Europoje.

kų kolekcija, taip pat įvairios pieno ūkyje naudotos technikos.

Vieni vertingiausių muziejaus eksponatų – Didžiosios Britanijos karalienės dovana Latvijos pieno pramonininkams už geriausią eksportuojamą sviestą praėjusio amžiaus ketvirtajame dešimtmetyje ir tų laikų sviesto dėžutė.

Sviesto muziejaus lankytojai patys gali susimušti ir dabar.

Pirmą kartą XVI amžiuje paminėtas Kuršo regiono centre esantis „Piena muiža – Berghof“ dvaras – buvusi vokiečių barono fon Medemo medžioklės rezidencija.

Dabar ant miško apsuotos kalvos stūkso prabangus viešbutis ir SPA kompleksas. Čia – ir teniso aikštynai, baseinai, pirtys, ir mini zoologijos sodas su poniais, avimis ir elniais.

Neorokoko stiliaus dvaro restorane galima mėgautis gardžiais valgiais iš viešbučio sode auginamų daržovių, didele vynu kolekcija.

Lankydami vieną gražiausių Latvijos miestelių Kuldygą užsukite į netoliese esantį nedidelį baroko stiliaus „Maras Manor“ dvarą. Daugiau kaip prieš dešimtmetį latvė Inga Trumsinia su sutuoktiniu vokiečiu nusprendė įsigyti itin prastos būklės dvarą ir palikti tuomečius namus Miunchene, Vokietijoje.

Vos per pusantrų metų sutuoktiniai dvarą restauravo, sutvarkė XVI amžių menantį sodą. Dabar romantiškame dvare, kuris kadaise priklausė Livonijos kunigaikščiui, laukiami ne tik norintys pailsėti gamtos apsuptyje, bet ir istorijos, meno mėgėjai.

Inga – gidė, todėl su svečiais mielai dalijasi jau XIII amžiuje paminėtos ir kadaise itin šlovingus laikus išgyvenusios Kuldygos paslaptimis.

Kuršo perlu vadinamą miestelį, kaip istorinę vietą, renkasi užsienio kino kūrėjai. Išsaugoti porą šimtų metų skaičiuojantys mediniai istoriniai pastatai (miestelyje nerassite pastatų su plastikiniais langais), ryškios spalvos, siauros gatvelės ir nuostabi gamta – apie geresnę filmų scenografiją nė nereikia svajoti.

Mažiau nei 10 tūkstančių gyventojų turinčiame miestelyje dėmesio vertų vaizdų, rodos, kiekviename žingsnyje.

Labiausiai kuldygiečiai didžiujasi raudonų plytų akmeniniu tiltu, statytu Rusijos caro.

Tai seniausias tokio tipo statinys Europoje. Nuo jo tarsi ant delno galima matyti Ventos upę su plačiausiu Europoje – 246 metrų pločio kriokliu.

Vasarą Kuldygoje nuobodžiauti

Vienas vertingiausių Pieno muziejaus eksponatų – praėjusio amžiaus sviesto dėžutė.

„Piena muiža – Berghof“ dvaras – buvusi vokiečių barono fon Medemo medžioklės rezidencija. Dabar čia prabangus viešbutis ir SPA kompleksas.

nėra kada. Čia vyksta net keli dideli festivaliai ir šventės. Viena populiariausių – „skraidančių“ žuvų šventė balandžio pabaigoje, kai ieškodamos nerštaviečių Venta iš jūros plaukia lašišos ir peršoka krioklį.

Garsiojo Kuldygoje gimusio Rusijos violončelininko Karlo Davidovo garbei gegužės mėnesį rengiamas tarptautinis K.Davidovo violončelininkų konkursas.

Liepos trečią savaitę, kai minima miesto šventė, miestiečiai ir miesto svečiai linkminasi net keturias dienas ir naktis. Daugiausia emocijų kelia bėgimas pro senamiesčio namus vingiuojančiu Aleksūpytės upeliu apsirengus pačiais keisčiausiais šių laikų filmų herojų ir senoviais kostiumais. Rūgpiūčio mėnesį tradiciškai miestelyje koncertuoja visame pasaulyje žinomos senos muzikos grupės.

APLANKYKITE BALTIJOS DVARUS

Skiriama Latvijos, Lietuvos ir Estijos šimtmečiui.

Daugiau nei 130 istorinių dvarų ir pilių trijose Baltijos šalyse atvėrė duris 2018 metų vasarą nuo gegužės 24 d. iki rugsėjo 16 d.

Daugiau informacijos: www.visitbalticmanors.com, www.facebook.com/visitbalticmanors

KUR APSISTOTI

„Piena muiža – Berghof“ dvaras

Gamtos apsuptyje ramybė dvelkiantis dvaras yra vos valanda kelio nuo Liepojos. Jeigu važiuosite iš Rygos, užtruksite dvi valandas. Dvaro viešbutyje patogiai jausis ir šeimos su vaikais, ir romantikos ieškotojai, ir prabangos mėgėjai. Gamtos mėgėjams siūloma apsistoti dvaro teritorijoje įrengtame kempinge.

(Siekiate, Rudbaržu pagasts, Skrundas novads, www.pienamuiža.lv/en)

„Maras Manor“

(Turlavas pagasts, Kuldigas novads; www.marasmanor.info/)

„Mazmežotnes Muiža“ dvaras

Netoli Lietuvos pasienio esantis dvaras puikiai tinka ir romantiškam pabėgimui dviese, ir didelėms šventėms. Skirtinguose dvaro pastatuose gali apsistoti per šimtą svečių. Dvare teikiamos ir SPA paslaugos.

(Mazmežotne, Rundales novads, www.mazmezotne.lv/en)

Daugiau informacijos – www.visit.kuldiga.lv/en/

KUR PAVALGYTI

„Goldingen Room“ restoranas

Jaukiame restorane, kurį prieš keletą metų atidarė iš Italijos grįžęs emigrantas, vyrauja itališka dvasia. Viduržemio jūros patiekalai su žiupsneliu latviško skonio, prieinamos kainos ir vaizdas į pagrindinę istorinę miesto aikštę, į kurią iš kitos pusės žvelgia ir Latvijos George'u Clooney vadinamo garsaus aktoriaus statula, – tik kelios priežastys, kodėl verta čia užsukti.

(Baznicas iela 2-2, Kuldiga; www.facebook.com/goldingenroom/)

GALIMA LAIMĖTI PRIZŲ

Istorinis Žiemgalos regionas, kuriame galima pasigrožėti Rundalės rūmais, Bauskės pilimi ir vaizdingais dvarais, keliautojus kviečia iš arčiausiai pažinti šalia Lietuvos ir Latvijos pasienio esančias įdomias turistines vietas ir laimėti prizų.

Kaip tai padaryti? Apsilankius akcijoje dalyvaujančiuose lankytinuose objektuose gauti antspaudą ir užpildytas anketas su bent aštuoniais skirtingų objektų antspaudais pateikti Bauskės, Biržų, Pakruojo, Pasvalio ar Joniškio turizmo informacijos centruose. Laimingieji bus apdovanoti dviračiais ir kitais rėmėjų prizais.

Bendra Lietuvos ir Latvijos akcija „PAŽINKIME KAIMYNUS ŽIEMGALOJE!“ vyksta iki 2018 m. rugsėjo 25 dienos. Daugiau apie akciją, lankytinus objektus ir renginius galite sužinoti apsilankę interneto svetainėje www.sites.google.com/view/kaiminizemgale/akcija-akcija

Kanierio ežeras pripažintas viena reikšmingiausių pasaulio pelkių.

Kolkos ragą latviai vadina Europos centru.

Įstabus gamtos lopinėlis pelkėse

Bet kurio amžiaus vaikams, tikintiems pasakomis, privalu apsilankyti Tervetės gamtos parke netoli Lietuvos pasienio – nuo Joniško Tervetę skiria tik 30 kilometrų.

Didelį parko plotą užima pramosos – aktyvaus poilsio aikštė „Atlėpausio pieva“, Nykštukų miškas, grybų „miškelis“, sveikatingumo kelias, karstynių zona „Laimingosios žemės oro takai“, tiltai ir dar daugybė kitų. Kuriant parką panaudotos natūralios medžiagos – medžiai, jų šakos.

Tikrųjų šio miško šeimininkų – nykštukų – mediniai nameliai, lentpjūvė, malūnas ir kiti statiniai yra jų dydžio, todėl į juos patekti gali tik vaikai. Nepasiklysti nykštukų statomame „Kankorėžių mieste“ padeda specialus žemėlapis. Jį galima įsigyti ir lietuvių kalba.

Pasakų miške gyvena ir garsios latvių rašytojos Anos Brigaderės pasakų veikėjai.

Nepatingėkite užkopti į apžvalgos bokštą. Jis – aukščiausias visose Latvijoje.

Tervetės gamtos parke driekiasi maždaug 35 km ilgio takų tinklas. Tie, kurie nenori vaikščioti pėsčiomis, gali išsinuomoti dviračius ar

ba pagrindiniais parko takais riedėti traukinuku. Apsilankiusieji gulbių draustinyje gali išsinuomoti valtį ir pažvejoti.

Parke ir už jo ribų yra įrengtos iškylavietės. Veikia kavinės. Viešnagei Tervetės parke planuokite skirti visą dieną. Jei Tervetėje apsilankysite rugpjūčio antrąjį šeštadienį, prie Tervetės piliakalnio galėsite pasižvalgyti po Amatininkų turgų ir dalyvauti Žiemgalių šventėje, kurioje demonstruojami IX–XIII amžiaus gyvenimo papročiai, gebėjimai.

Valanda nepaprastai vaizdingo kelio nuo Ventspilio arba pustrečios valandos kelio pajūriu nuo Rygos, kol pasieksite Kolkos ragą. Kolkos vardas kildinamas iš senovės suomių ar estų žodžio, reiškiančio „kažkur labai toli“.

Šiauriausia Kuršo regiono vieta, kurioje susitinka dvi jūros, – vienas įspūdingiausių Baltijos šalių gamtos stebuklų. Sakoma, kad nuostabiausias vaizdas čia – audringą dieną, kai mušasi atviro Baltijos jūros ir Rygos įlankos, vietos žmonių vadinamos Mažąja jūra, bangos. Čia iš vieno taško galima matyti begalinį horizontą tiek rytų, tiek vakarų kryptimi. Todėl Kolkos ragas vadinamas vieta, kur susitinka saulėtekis su saulėlydžiu.

Iš toli matyti 5–6 km nuo Kolkos rago nutolęs švyturys. XIX amžiaus pabaigoje pastatytas švyturys stovi ant vienintelės Latvijai priklausančios salos, tiesa, supiltos dirbtin

niu būdu. Susitarus su vietos žvejais galima nuplaukti iki švyturio, tačiau išlipti į salą draudžiama. Ten, kur susitinka dvi jūros, draudžiama ir maudytis.

Kolkos rage, kurį latviai vadina Europos centru, balandį ir ankstyvą spalį geriausia stebėti migruojančius paukščius.

Šalia Kolkos rago paplūdimio yra automobilių aikštelė, turizmo centras, tualetas, kavinė su atvira didele terasa ant stogo. Antrą liepos šeštadienį Kolkos kyšulyje vyksta Dviejų jūrų festivalis.

Neatrastu lobiu lietuviams gali tapti ir 38 tūkstančių hektarų plotą užimančiame Kemerių nacionaliniame parke netoli Jūrmalos esantis Kanierio ežeras, pripažintas viena reikšmingiausių pasaulio pelkių.

Ją pažinti Kemerių nacionalinio parko atstovė Agnesė Balandinia ragino vėsesnėmis dienomis, kai gulėti netoliese esančiame paplūdimyje nėra malonu.

Seklus lagūnos tipo ežeras susidarė traukiantis senajai Litorinos jūrai. Jo pavadinimas kildinamas iš lyvių kalbos ir reiškia „žąsų ežeras“. Dabar ežero apylinkėse gyvena per 200 paukščių rūšių.

Užlipkite į CEMEX paukščių stebėjimo bokštą, esantį Riešutų (Riektu) pusiasalyje. Jeigu įmanoma, padarykite tai labai anksti ryte, kai kyla saulė. Vaizdas – vertas milijono. Dėl įstabaus kraštovaizdžio bokštą

Baltoji kopa Saulkrastų žvejams rodo kelią namo

Saulėlydis. Tokia yra Saulkrastų kurorto pavadinimo reikšmė.

Šis prie jūros prigludęs miestas, kaip ir visas nedidelis to paties pavadinimo regionas, yra nepaprastai gamtos kūriny, garsėjantis nuostabiais vasaros saulėlydžiais.

Šis regionas pakrante driekiasi apie 17 kilometrų, o kiekvienoje pakrantės atkarpoje yra tai, kuo būtina pasigrožėti: kopų, skardžių, uolų, smiltainio atodangų.

Dalį Saulkrastų teritorijos užima Katrinos liepos ir gamtos dizaino parkas, kurio svarbiausias akcentas ir yra 18 metrų aukščio Baltoji kopa. Žmogus alksta gamtos, o besituokiantys – amžinos meilės. Tad ši kopa yra ir jaunavedžių traukos vieta – jų santuokinės laimės simbolis. Be abejo, ir turistų.

Šiam 400 mln. metų senumo smėlio ir jūros kūriniui pavadinimą sugalvojo žvejai. Išplaukę į jūrą jie ma-

tydavo boluojantį krantą, ir ši aukštai iškilusi kopa jiems buvo orientyras, rodantis kelią namo. O jūra tebekuria tai, ką seniai pradėjo. Ji nepalieka smėlio ramybėje ir audroms įsibėgėjus apdrasko kopos šlaitus.

Nuo Baltosios kopos – apžvalgos

vietos driekiasi 4 km ilgio Saulėlydžio takas. Jis vingiuoja pušynu, menančiu XVIII amžių. Taigi žingsniuojant nuo kopos link Saulės tilto galima mėgautis Vidžemės pakrantei būdingu kraštovaizdžiu. Ir nepamiršti, kad čia būtina nuolat laikytis tylos.

Tervetės gamtos parkas

Gamtos parkas yra vos pusvalandis kelio nuo Jelgavos. Parkas veikia kasdien nuo 9 iki 19 val. Bilieto kaina suaugusiesiems – 5 eurai. Vaikams, studentams ir pensininkams – 3,5 euro. (Tervete, www.mammadaba.lv/lt/)

Kolkos ragas

Šalia Kolkos kyšulio gamtos apsuptyje veikia svečių namai, įrengtos kempingų aukštelės. Galima apsistoti viename iš kelių išskirtinės architektūros „Saulės namų“ su vaizdu į jūrą. Nakvynė namelyje kainuoja nuo 50 eurų. Prieš nusprendami čia apsistoti atsižvelkite į tai, kad patogumai – lauke, o nameliuose nėra elektros. (Kolka, Dundagas novads, www.kolkasrags.lv/en/)

Kemerių nacionalinis parkas

Kemerių nacionaliniame parke takai ir apžvalgos bokštai yra nemokami. Išsinuomoti valčių ar įsigyti licencijas žvejybai galite Kanierio ežero valčių bazėje. Čia ir informacinis stendas, tualetas, mokama automobilių stovėjimo aikštelė, iškylų vietos. Valčių bazė iki vėlyvo rudens dirba kasdien nuo 5 iki 22 val. Keliose parko vietose galima išsinuomoti dviračius. Parke galima apsistoti ir nakčiai. Gamtos apsuptyje įrengtos stovyklavietės. Leškantys daugiau patogumo apsistoti gali svečių namuose. Kemerių nacionaliniame parke išstius metus vyksta įvairūs edukaciniai ir pramoginiai renginiai. (www.latvia.travel/lt/lankytna-vieta/kemeriu-nacionalinis-parkas)

KUR PAVALGYTI

„Engure Cafe“

Pusiaukelėje tarp Latvijos sostinės ir Kolkos rago, mažame Engurės žvejų kaimelyje, įsikūrusi kavinė sutraukia gurmanus net iš pačios Rygos. Dieviškai skanus maistas, malonus aptarnavimas (atsisveikinant visi darbuotojai išlydės tardami lietuvišką „ačiū“) ir tikra atostogų atmosfera garantuota. Sode – sūpynės, stalo tenisas, sėdmaišiai, o savaitgalio vakarais čia vyksta garsių Latvijos muzikantų koncertai. Beje, nenustebkite, jeigu prie jūsų stalielio apie valgių skonį ir aptarnavimą pasiteiraus bene garsiausios lietuviškos muzikos grupės „Brainstorm“ būgnininkas Kasparas Ruoga. Jis – vienas iš trijų kavinės savininkų. (Ostas iela 1, Engure, www.facebook.com/engurecafe/)

pamėgę ir latvių jaunavedžiai.

Norėdami patekti į paslaptinę gamtos pasaulį pereikite plaukiančiu nendryno lieptu. Šiek tiek ilgesnis nei pusės kilometro ilgio lieptas juda, todėl pirmąsias kelias akimirkas gali būti neįtikojamai

Šiltomis vasaros dienomis ežerą malonu pažinti plaukiant valtimi. Gavus specialų leidimą galima iš valčių ir žvejoti. Dažniausiai sugaunamos žuvis – lydekos. Per pastaruosius penkerius metus didžiausia pagauta lydeka svėrė 11,7 kg.

KAIP NUVYKTI

Į Saulkrastus iš Rygos paprasta atvykti autobusu arba traukiniu. Visuomeninis transportas kursuoja kas valandą iš Rygos tarptautinės autobusų stoties ir Centrinės stoties.

KUR APSISTOTI

Išsirinkti vietą geriausia pasižvalgius Saulkrastų turizmo tinklalapyje www.visitsaulkrasti.lv/accommodation. Jame siūloma ir nedidelių, vos keletui žmonių skirtų poilsinių, ir kaimo turizmo sodybų, ir didesnių vilų.

KUR PAVALGYTI

Kavinė-konditerinė „10 Balles“

Ši vieta garsėja gardžiomis bandelėmis, įvairiais kepiniais, užkandėlėmis, kepsniais. Jų galima įsigyti ir išsinešti. (Ainažu iela 9, Saulkrasti; www.visitsaulkrasti.lv/where-to-eat)

RENGINIAI

Jie skelbiami internete adresais: www.visitsaulkrasti.lv/events, www.saulkrastijazz.lv/?lang=en. Vienas patraukliausių ir žinomiausių lietuviams – rugpjūtį vykstantis Saulkrastų džiaz festivalis.

Ventspilyje galima pašaudyti iš patrankos, o Liepojoje – pernaktvoti uosto kalėjime

Gėlių ir fontanų sostine vadinamą Ventspilį pelnytai galima vadinti ir pramogų šeimai sostine. Mažiesiems pramogų čia tiek daug, kad visko aplankyti per dieną ar dvi nespėsite.

Vakarų Kuršo regione, Baltijos jūros pakrantėje, įsikūręs Ventspilis, gavęs per miestą tekančios Ventos upės pavadinimą, didžiuojasi sava – ventinių kalba, vėliava, virtualia ambasada ir net savo pinigais ventais.

Jų užsidirbti galima miesto interneto svetainėje www.visitventspils.com. Atsiskaityti jais galima turizmo objektuose.

Ventspilis garsėja savo daugybe fontanų, gėlių skulptūromis ir, žinoma, karvėmis. Tiesa, ne tikromis, o sukurtomis garsių Latvijos ir užsienio menininkų. Jų pamatyti galima pačiose netikėčiausiose miesto vietose.

Mažieji išsidūkti gali didžiulėje vaikų žaidimų aikštelėje Vaikų miestelyje. Kitoje upės pusėje, Miško parke, įrengtas atrakcionų parkas „Fantazija“. Į jį, kaip ir į Vaikų miestelį, visi gali patekti nemokamai.

Geru oru apsilankykite Rumšiškės primenančiame Pajūrio buities muziejuje po atviru dangumi. Čia galėsite susipažinti su senovės lyvių ir latvių žvejų gyvenimo būdu, žvejybos istorija. Šalia, gamtos apsuptyje, – vienas gražiausių Baltijos šalyse kempingų.

Čia pat, Pajūrio buities muziejuje, sėskite į siauruką, XX a. pradžios garų lokomotyvą su ryškiaspalviais keleiviniais vagonais, ir 2 kilometrų besidriekiančią siaura geležinkelio linija keliaukite iki Nuotykių parko. Išlipę paskutinėje – Kalno stotelėje pamatysite stotyje įrengtą nedidelį muziejų.

Nuotykių parke – batutai, katalpultas, vandenlenčių parkas, viena geriausių Latvijoje BMX trasa ir dar daugybė pramogų ekstremalių pojūčių mėgėjams. Visai šalia driekiasi Elnių parkas, kuriame išvysite taurių elnių, danielių, stirnų ir šernų.

Pajūrio parke įrengti inkarų ir džiunglių takai. Per 150 parke eksponuojamų milžiniškų inkarų yra iškelti iš Baltijos jūros. Didžiausias jų sveria net 21 toną.

Mėlynąja vėliava, simbolizuojančia švrią aplinką ir gerą vandens kokybę, pažymėtame 13 kilometrų besitęsiančiame balto smėlio paplūdimyje įrengti krepšinio lankai, žaidimų aikštelės, treniruokliai.

Šią vasarą įrengtas specialus paplūdimys ir tiems, kurie nori ilsėtis su savo šunimis.

Mėgstantys pramogas ant vandens gali mėgautis išvyka laiveliu „Hercogas Jokūbas“. Šiltuoju metų laiku laivelis Ventos upe iki pat jūros vartų plukdo 5–7 kartus per dieną.

Kai orai nepalankūs kaitintis paplūdimyje, galima išbandyti vandens atrakcionus ir pliuskintis šildomose baseinuose bei voniose vandens pramogų parke „Ventspils“ arba apsilankyti vieninteliame skait-

meniniame planetariume Baltijos šalyse, jo observatorijoje stebėti dangaus kūnus. Mažiesiems gudragalvams patiks ir interaktyvus Mokslo bei technologijų muziejus.

Būtinai užsukite į miesto centre stūksančią Livonijos ordino pilį, vieną seniausių viduramžių tvirtovių Latvijoje.

Čia įrengtas modernus miesto muziejus, o kieme galima stebėti riterių kovas, patiems pašaudyti iš lanko ir net iš patrankos.

Turistams draugiškame mieste nemokamai galima statyti automobilius. Gražiausias miesto vietas patogu apžiūrėti važinėjant dviračiais. Sutvarkyti jų takai Ventspilyje driekiasi beveik 60 kilometrų.

„Ventspilyje pagalvota apie visus“, – sakė daugiau kaip 10 metų čia gidu dirbantis lietuvis Viktoras Vainauskas.

Aštresnių pojūčių mėgėjai Liepojoje būtinai turi aplankyti Karuostos kalėjimą, mažai kuo nusileidžiantį garsiajam Alkatrasui San Fransisko įlankoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose. Į baisiausių pasaulio viešbučių sąrašą įtrauktame kariniame uosto kalėjime svečiai ilgiau nei porą naktų neužsibūna.

Patogumų itin neįjaukiame viešbutyje nesitikėkite. Teko užrakinotose kamerose gulėti ant medinių gultų arba geležinėje lovoje, valgyti kalėjimo maistą. Ypač ekstremalių nuotykių mėgėjai turi galimybę patirti tai, ką jautė čia kalėję kaliniai. Spektaklis – jo dalyviu galite tapti – trunka nuo 21 valandos iki 9 valandos ryto.

Maždaug 1900-aisiais kaip karo ligoninė pastatytas, bet niekuomet ligoninės funkcijų neatlikęs Karuostos kalėjimas uždarytas tik 1997-aisiais. Iš jo nepabėgo nė vienas kalnys ir buvo įvykdyta maždaug 160 mirties bausmių.

Karinių žaidimų mėgėjai dienos metu gali dalyvauti istorinę tikrovę atkuriančiame 2 valandų trukmės realybės šou „Už grotų“ arba komandiniame šnipų žaidime „Pabėgimas iš SSRS“. Iš anksto galima užsisakyti ekskursijas ir lietuvių kalba. „Pojūčių labirintas“ įrengtas požeminiuose šiaurinių fortų labirintuose. Praalkusieji kalėjimo bufete gali prisiminti sovietinių patiekalų skonį.

Kalbama, kad iki šiol kalėjimo sargybos būstinėje girdėti kaukšintys žingsniai, savaime išsisuka elektros lemputės ar netikėtai be priežasties atsidero uždarytų kamerų durys. Vaiduoklių medžiotojai iš JAV Karuostos kalėjimą yra pavadinę labiausiai vaiduoklių apsėsta vieta pasaulyje.

Dėmesio vertas visas Karuostos rajonas, užimantis maždaug trečdalį viso Liepojos miesto. Kadangi tai buvo visiškai autonominė karinio miestelio teritorija, į ją pakliūti buvo galima tik su specialiais leidimais. Uždaras miestas turėjo savo elektrinę, vandentiekį, mokyklą ir netgi balandžių paštą. Iki šiol čia išlikę pilki kareivių daugiabučiai.

Viešėdami Karuostoje užsukite į šiaurinį molą, skirtą Liepojos uostui nuo vėjų ir bangų apsaugoti. Beveik 2 kilometrų į jūrą nusidriekęs molas – ideali vieta gėrėtis saulėlydžiais.

Vakarų Kuršo regione, Baltijos jūros pakrantėje, įsikūręs Ventspilis garsėja gėlių skulptūromis ir garsių menininkų kurtomis karvėmis.

Geru oru apsilankykite Pajūrio buities muziejuje. Čia galėsite pasivažinėti ir siauruku.

Karuostoje, Beberlinių miško parke, įsikūręs kompleksas „BB Wakepark“ – dar viena vieta aktyvaus poilsio ant vandens mėgėjams. Pušų apsuptyje, grožintis balto smėlio kopa kareivių iškastame tvenkinyje, galima plaukioti irklentėmis, valtimis, vandenlentėmis. Čia taip pat įrengtas pirmasis miesto kempingas, iškilavietė, pirtis, didelis medinis kubilas, tinklinio aikštelė.

Norėdami iš Karuostos pasiekti Liepojos centrinius rajonus turėsite pervaziuoti vieną seniausių metalinių tiltų Latvijoje. Keliskart per dieną jis praleidžia laivus iš Liepojos kanalo pasisukdamas 90 laipsnių kampą.

Kultūros ir muzikos mėgėjai miesto centre neturėtų aplenkti prieš porą metų pastatytos didžiausios Baltijos šalyse koncertų salės „Lielaiz dzintars“ (liet. „Didysis gintaras“). Iš išorės ji vieniems primena milžinišką gintaro luitą, kitiems – modernų futbolo stadioną, o viduje – didžiulį aštuonių aukštų kruizinį laivą.

Kai orai nepalankūs kaitintis paplūdimyje, galima išbandyti vandens pramogų parką.

NEPRALEISKITE ŠIŲ RENGINIŲ VENSTPILYJE

Liepą:

14 d. Jūros šventė
20–22 d. Baltijos jūros regiono šalių motociklininkų sąskrydis „Kurland Bike Meet 2018“
27–29 d. Tarptautinis gatvių kultūros ir sporto festivalis „Ghetto Games“
28 d. Smėlio skulptūrų festivalis „Aukšinis smėlio grūdas 2018“
29 d. Vaikystės šventė Ventspilio kultūros centre

Rugpjūtį:

3–5 d. Ventspilio miesto šventė
13–18 d. Šiuolaikinių ritmų muzikos festivalis ir meistro klasė „Ventspils Groove 2018“
24 d. Panktadienio pasivaikščiojimas „Išėik į vakaro šviesą“
25 d. Senosios ugnies naktis Staldzenės paplūdimyje

Rugsėjį:

2 d. Ventspilio savivaldybės seniūnijų diena Pajūrio buities muziejuje
7–9 d. „Oktoberfest“

Daugiau informacijos apie Ventspilyje vykstančius renginius, lankytinas vietas ir pramogas galite rasti: www.visitventspils.com/lt/home/

KUR PAVALGYTI:

Restoranas „Ostas 23“

Nuo Ventos pakrantėje įsikūrusio restorano terasos patogu stebėti šalia prisišvartavusius karinius NATO laivus (jie čia stovi labai dažnai). Vietos žmonės tikina, kad čia skaniausias „Creme brulee“ visame mieste. (Ostas iela 23, Ventspils, www.ostas23.lv)

Mums, lietuviams, pasididžiavimą kelia, kad Liepojos simfoniniam orkestrui, kuriam ir buvo numatyta statyti šią koncertų salę, vadovauja dirigentas Gintaras Rinkevičius.

Pajūrio parkas – vienas didžiausių pasodintų parkų Latvijoje, įkurtas XIX a. pabaigoje. 70 hektarų ploto parke stovi didžiausi Latvijos

būgnai – vienas iš Liepojos aplinkos dizaino objektų Latvijos muzikos sostinėje.

Savo istoriją mena ir koncertinė estrada, kurioje vyko legendomis apipintas festivalis „Liepajas Dzin-tars“, pirmą kartą surengtas 1968 metais. Jį galima laikyti seniausiu roko festivaliu Sovietų Sąjungoje.

Aštresnių pojūčių mėgėjai Liepojoje būtinai turi aplankyti Karuostos kalėjimą, kuriame buvusiose kamerose galima ir pernaktoti.

KUR APSISTOTI:

„Olympic Center Hotel „Ventspils“

Čia gali apsistoti visi, ieškantys pigesnio būsto.

(Lielais prospekts 33, Ventspils, www.ocventspils.lv/en/kompleksi/hotel-olympic-centre-ventspils)

Karuostos kalėjimas

Jeigu norite pernaktoti Karuostos kalėjime, užsiregistruokite el. paštu info@karostascietums.lv. Nakvynė vienam suaugusiajam kainuoja 15 eurų, moksleiviams – 9 eurus (minimalus grupės dydis – 10 žmonių). Spektaklis „Ekstremalioji naktis“ kainuoja 17 eurų vienam žmogui, moksleiviams ir pensininkams – 14 eur. (Invalidu iela 4, Liepaja, www.karostascietums.lv/lt/)

NEPRALEISKITE ŠIŲ RENGINIŲ LIEPOJOJE:

Liepa:

14 d. Jūros šventė

16–22 d. Akademinės muzikos festivalis „Sensus“

26–2 d. U18 Europos krepšinio čempionatas

29 d. Bonie Fields koncertas

Rugpjūtį:

1–12 d. Burlenčių čempionatas

2–5 d. Tarptautinis šachmatų turnyras „Liepojos rokiruotė“

3–4 d. Muzikinis festivalis „Summer Sound“ Pajūrio parke

10–12 d. Tarptautinis vaikų futbolo turnyras

11–25 d. Liepojos simfoninio orkestro festivalis „Liepojos vasara“

17–25 d. Muzikos festivalis „Via Baltica“

25 d. Senosios ugnies naktis

Rugsėjį:

8 d. Spektaklio „Liepoja – Latvijos sostinė“ premjera

8–22 d. Tarptautinis vargonų muzikos festivalis

15 d. – Liepojos simfoninio orkestro sezono atidarymo koncertas

Daugiau informacijos apie Liepojoje vykstančius renginius, lankytinas vietas ir pramogas galite rasti: www.liepaja.travel/lt/pradzia/

KĄ NUVEIKTI:

„BB Wakepark“ (Libiešu iela 2/6, Liepaja, www.bbwakepark.lv)

Koncertų salė „Lielais dzintars“ (Radio iela 8, Liepaja, www.lielaisdzintars.lv/en)

Žvilgsnis į Alūksnē – iš ežero

Didzis Eglytis (nuotr.) yra vienintelis vyras iš visų Alūksnės muzejiaus darbuotojų. „Nors mano pareiga – sutalpinti informaciją į tinklalapį internete, tenka padirbėti ir už rikšą“, – šyptelėjo jis. Didzis lengvai mina triratį, mat šis – elektrinis. O tai žinant nereikia nervintis: būtų nesmagu dairytis į mažosios architektūros šedevrus Naujosios Alūksnės pilies parke, jei rikša tuo metu brauktų nuovargio prakaitą.

Šiam pasivažinėjimui reikia skirti mažiausiai valandą, o kartu – ir 15 eurų. Tačiau galima tą patį kelią įveikti daug pigiau, bet ilgiau – pėsute.

Alūksnės muzejus, kuriame dirba D.Egltis, išikūręs anglų neogotikos pilyje, XIX a. viduryje pastatytose barono Aleksandro fon Fitinghofo užsakymu. Tame pačiame pastate veikia ir kitas – Gamtos muzejus, kuriame eksponuojama ypač garsi tamsoje šviečiančių akmenų kolekcija.

Alūksnē – ir pats šiauriausias Latvijos miestas. Nuo jo iki Rusijos sienos tėra 30 kilometrų, iki Estijos – tiek pat. Be to, jis Latvijoje yra aukščiausiai iškilęs virš jūros lygio – apie 250 metrų. Ir tai daro poveikį šio krašto gamtai.

Šis miestas tampa „dar aukštesnis“ įveikus 153 pakopas ir pakilus

KĄ APLANKYTI IR IŠBANDYTI

Biblijos muziejus. Tai vienintelis toks muzejus Europoje. Jame sukaupta per tūkstantį Biblijų, išleistų 38 kalbomis. Jas dovanojo žmonės, turistai iš įvairių pasaulio valstybių – taip pat. Pavyzdžiui, muzejuje apsilonkę japonai neaptiko jame Biblijos jų kalba ir netrukus ją atsiuntė.

Alūksnės ežero pilies sala. Joje yra visa tai, ko reikia ir ramiam, ir aktyviam poilsiui, – du paplūdimiai, vaikų žaidimo aikštelė, kavinė, vieta iškydoms, stadionas, koncertams skirta estrada.

Žvilgsnis iš katerio. Pasak gidės Unos Zaduminos, pirmiausia miestas verta apžiūrėti nuo vandens – plaukiant plaustu „Kaija“. Ir išsirinkti vietas, kurias norėtumėte aplankyti išlipus į krantą.

Daugiau informacijos apie Alūksnē – www.visitaluksne.lv/eng/

į 38 metrų aukščio apžvalgos bokštą. Praėjusį šimtmetį jis tarnavo kaip priešgaisrinės apžvalgos bokštas, o dabar yra naujai atstatytas ir nebijantiems aukščio bei negailintiems bilietui vieno euro nesunkiai įveikiamas.

Parkas, iš kurio išeiti bus sunku

Pramogų parko „Avārijas Briģāde“ savininkas ir projektų vadovas Martinis Brezauskis, rodydamas į pusmėnulio formos guminių batutą, pasiūlė: „Pašokinėkite“. Strykt – ir apsisuko galva. „Tuomet prigulkit ant vandens lovos“, – Martinis mostelėjo ranka į didžiulį čiuzinį, kurio viduje pliuskėjo vanduo. Štai nuo jo nulipti tikrai nesinorėjo.

„AB park“ – M.Brezauskio sumanymas. Įsigijęs 20 hektarų apleistos žemės 60 kilometrų nuo Rygos jis suskubo ją išvalyti ir pernai jau pakvietė lankytojus į pirmuosius atrakcionus.

Šiuo metu kone visa didžiulė teritorija sutvarkyta, joje gausu įvairiai veiklai skirtų vietų. Pavyzdžiui, į didžiulį tvenkinį neseniai nuleisti katamaranai, baigiama statyti tvirtovė, kuriai šturmuoti bus pa-

ruošti ir tam skirti ginklai.

„Pagal mano sumanymą ši vieta turi būti pritaikyta ne tik vaikams, bet ir suaugusiems, nesvarbu, kokio amžiaus jie būtų. Todėl į parką atvažiuoja ir senjorų“, – pasidžiaugė šeimininkas.

M.Brezauskis buvo atvykęs pasižvalgyti į Dinozaurų parką šalia Klaipėdos, apžiūrėjo ir kitose valstybėse panašios paskirties parkus, o savąjį įrengė kitaip. Jis pasikvietė į pagalbą kraštovaizdžio architektus, todėl parke daug vietos skirta gėlynams ir kitokiems želdiniams. Kad prisiviliotų lankytojų, parkas ėmė pardavinėti sezoninius abonentus. 28 eurai – ir parke visą sezoną gali lankytis nors kasdien.

„AB park – Avārijas Briģāde“, Ledmanes pagasts, Lielvārdes novads; www.abpark.lv/en

Centrai „Gors“ – muzikantų aplodismentai

Tobula akustika. Tokį komplimentą po koncerto, surengto Rēzeknēje esančiame kultūros, konferencijų ir kino centre „Gors“, ištarė Stingo dešniąja ranka vadinamas gitaristas ir kompozitorius Dominicas Milleris. Jis buvo ne vienintelis atlikėjas, išgyręs „Gors“ akustiką ir patį centrą – vieną geriausių koncertams skirtų vietų Baltijos šalyse.

Pasak „Gors“ atstovės Lauros Stepinios, centras yra vertas pagyrimo žodžių, nes jį statant buvo panaudotos moderniausios technologijos. Todėl jame vienu metu gali vykti po keletą skirtingų renginių, pavyzdžiui, konferencija, kino filmas, koncertas, o mažojoje 220 vietų salėje – spektaklis vaikams. Jie netrukdo vienas kitam, nes pastate tobula ne tik akustika, bet ir garso izoliacija.

„Jaučiate tylą?“ – paklausė Laura, palydėjusi į šokėjams repetuoti skirtą salę. „Absoluti tylą“, – teko pripažinti užvėrus jos duris. Ir visa tai dėl sudėtingos garso sugeriančios sienų dangos.

Pasak L.Stepinios, svarbu ir tai, kad projektuojant pastatą buvo pagalvota apie artistams ir muzikantams skirtas grimavimo bei poilsio patalpas ir net apie tai, kur jiems po kelionių nusiprausti ir užkąsti. O juk kartais tai būna koncertuoti atvykstantys simfoniniai orkestrai.

Tuomet, kai 2008 metais buvo nutarta, kad būtent Rēzeknēje turi atsirasti modernus kultūros renginiams skirtas centras, jį projektuoti ėmėsi Latvijos architektų komanda, vadovaujama Uldžio Baluodžio ir Daigos Bikšės.

2010 metais prasidėjo statybos, kurių darbai buvo patikėti Latvijos rangovams, – specialistai iš Švedijos vadovavo tik procesams, susijusiems su akustika. Centro atidarymo koncertas didžiojoje 1000 sėdimųjų vietų turinčioje salėje (joje telpa 2500 stovinčių žiūrovų) buvo surengtas 2013 metais. Visas projektas kainavo apie 20 mln. eurų. 15–20 eurų – tiek kainuoja bilietai į klasikos koncertus.

KĄ PAŽIŪRĖTI:

koncertai ir renginiai skelbiami „Gors“ interneto svetainėje www.bilet.latgalesgors.lv/en. „Latgalės ambasada GORS“ (Pils iela 4, Rezekne; www.latgalesgors.lv/en/events; www.latvia.travel/lt/city/rezekne-8)

Stiklo formų žaismas Lyvanų muziejuje

Matinio stiklo įvairiaspalvės vazos – gražu, bet nuodinga. Ir jomis prekiaujama? „Ne, ne, – papurtė galvą Lyvanų stiklo muziejaus darbuotojos. – Jos buvo gaminamos sovietmečiu, ant stiklo purškiant rūgštį. Dabar tai tik eksponatas muziejuje, kuriam sukaupti buvusio Lyvanų stiklo fabriko gaminiai.“

O gal pagal NASA užsakymus gaminate šviesolaidžius? „Gaminame, bet ne mes. Tai daro kitos nuo fabriko atskilusios įmonės“, – patikino Latgalės meno ir amatų centro vadovė Ilza Griezėnė.

Stiklo fabrikas bankrutavo 2008-aisiais, o jo gaminiai šiuo metu eksponuojami Lyvanų stiklo muziejuje.

Tai – ir prastos, ir paprastos vazos, ir 1988-uosius menančios kristolinių indų kolekcijos, ir akvariumai bei šviestuvų gaubtai, ir svaigalams skirtos sovietmečio dvasios persmelktos auksuotos taurelės. Apskritai tai – ne bet koks muziejus. Mat jame yra įrengtos stiklo pūtimo dirbtuvės, kuriose ekskursiją užsisakius iš anksto galima stebėti, kaip darbuojasi stiklapūty 53 metų Aleksandras Logvinas.

„Esu iš stiklapūčių šeimos. Gamykloje dirbo mano tėvai. Aš taip pat joje pradėjau kopti meistriškumo laiptais. Ir jau 33 metus tai darau“, – sakė A.Logvinas.

Vis gausėja turistų, norinčių pažiūrėti, kaip jis darbuojasi, sukdamas, pūsdamas, glostydamas iki tūkstančio laipsnių karščio įkaitintą stiklą tol, kol jis virsta

Užsisakius ekskursiją galima stebėti, kaip darbuojasi A.Logvinas, ir apžiūrėti muziejų.

ta vazomis, taurėmis, lėkštėmis ar suvenyrais. Nepamačius, kaip visa tai daroma, neįmanoma ir įsivaizduoti, kaip iš stiklo miltų atsiranda įvairūs daiktai.

Šiuo metu Lyvanai yra vienintelė vieta Latvijoje, kur galima stebėti stiklapūčio darbą. Žmogui tai kainuoja 2 eurus, o jei kartu norima apžiūrėti ir muziejaus ekspoziciją – 5 eurus.

Muziejuje dirbtuvėse laukiama ir lietuvių, mat jie kol kas reti svečiai. „Jei jau lietuviai važiuoja pasižmonėti į Daugpilį, verta pasiėkti ir Lyvanus. Tai nėra toli“, – užsiminė I.Griezėnė.

Domes iela 1, Livani; www.livanustikls.lv/en/.

Porceliano puodelyje – ir kavos skonio mįslės

Kodėl iš porcelianinio puodelio geriama kava daug skanesnė nei iš vienkartinio? Atsakymas susijęs ir su fizika, ir su chemija. Bet gilintis į tai per daug sudėtinga – geriau tiesiog mėgautis gėrimu. Taip patarė ir Inešių miestelyje esančios porceliano gamybos įmonės „Radoša darbnica“ atstovė Sanita Cimdinia. Antraip reikėtų perprasti kietųjų kūnų kristalinių gardelių sandarą, kuri pakeičia gėrimų bei maisto savybes.

Taigi Piebalgos porceliano dirbtuvės – vienintelė vieta Latvijoje, kur dar gaminami porcelianiniai indai, o žiniomis apie šį procesą dalijamasi su turistais. „Tai vadiname industriniu turizmu ir jau šeštus metus kviečiame žmones pasižiūrėti, iš ko ir kaip atsiranda puodeliai, lėkštės arba suvenyrai“, – užsiminė S.Cimdinia.

Viskas, pasirodo, prasideda nuo baltojo molio plytelių – pačios aukščiausios kokybės žaliavos, atgabamos iš Anglijos. Iš jos pagaminti porcelianiniai indai yra lengvi, bet tvirti.

„Pirmiausia tai tėra baltas trapus molis. Jei iš jo išlietas indas ir suskyla, jis ištirpinamas ir vėl naudojamas gamybai – liejamas į gipso formas, paruoštas pagal dailininkų sukurtus indų modelius“, – paaiškino Sanita.

Juk galima ne tik įsivaizduoti, bet ir pamatyti ir dar patiems išbandyti, kaip į gipsinės formos kraštus įsiskverbia drėgmė ir masė ima stingti.

Kai ji sukietėja iki kelių milimetrų storio, likusi molio masė išpilama, o forma paliekama džiūti.

„Paklauskite, kaip skamba“, – Sanita palietė šaukštelių iš gipso formos ką tik išimtą puodelį. „Barkšt“, – pasigirdo garsas, panašus į plastiko barškesį. „Dzingt“, – lyg metalas skimbantį puodelį po to, kai būna išdegtas per tūkstantį laipsnių įkaitintoje krosnyje. „Dziling“, – lengvai suskambės šis indas, kai bus padengtas glazūra ir dar kartą iškaitintas.

O kas po to? Po to ant porcelianinių indų dailininko teptuko palytėti pradedą rangytis katinėliai, šviesti lat-

„Kviečiame žmones pasižiūrėti, iš ko ir kaip atsiranda porceliano puodeliai, lėkštės arba suvenyrai“, – užsiminė S.Cimdinia.

viškos runos, įžiedžiami ir dailininkų sukurti grafikos darbai.

„Katinėliai ant puodelių yra populiariausi. Tai – žmonių numylėtiniai, bendrystės simbolis. Kita svarbi šių gyvūnelių atsiradimo priežastis – dirbtuvių šeiminių kas Janis Ruonis, kaip ir jo žmona, yra gimę Katės metais. O tai neišvengiamai daro įtaką gaminių puošybai“, – patikino S.Cimdinia.

Būtent J.Ruonis sukūrė porceliano fabrike šiuo metu gaminamų indų dizainą – jie primena sulamdyto baldų popieriaus formas ir vis dar yra madingi.

Šių gaminių, kaip ir sukurtų kitų dailininkų, galerijoje galima ir įsigyti. Arba išsirinkti ką nors išskirtinio, pavyzdžiui, vazą, ant kurios juodojo J.Ruonio bičiulio dailininko Mario iškevertotas užrašas: „Visiems vabalams užtenka saulės, bet ne valdžios.“

Upmalas iela 20, Inešu pogasts, Vecpiebalgas novads; www.porcelanadarbnica.lv/par_en.html.

Aludaris D.Rakstinis.

Alus su dūmų kvapu

Dūmų kvapas? Aluje? Savo sodyboje Bērzpilyje alų verdantis Dainis Rakstinis priitariamai linktelėjo: „Taip.“ Mat jis verda šį gėrimą iš to, ką pats užaugina ir pagamina.

O viena sudedamųjų alaus dalių yra salyklas. Jį aludaris skrudina specialiai tam pastatytoje dūminėje pirtyje. Joje pakura įrengta pirmame aukšte, ir pro angą lubose į antrą aukštą kylantis karštis bei dūmai salyklui suteikia savitą skonį.

„Taip alų virė mano senelis, taip – ir tėvas. Jie tai darydavo prieš didžiąsias metų šventes. O aš tai darau jau trisdešimt metų.“

Iš pradžių alų dariu draugams, po to atsirado prašančių jo pagaminti šeimoms šventėms, ir tai tapo darbu. Štai jau penkeri metai, kai rodau kitiems, kaip alus verdamas“, – sakė D.Rakstinis.

Šis vyras – tautinio paveldo puoselėtojas. Jo alus, verdamas pagal šimtametes tradicijas, ženklina Latvijos kulinarinio paveldo ženklu. Nors Latvijoje yra ir daugiau nedidelių aludarių, bet ne tokių, kurie patys gamintų salyklą.

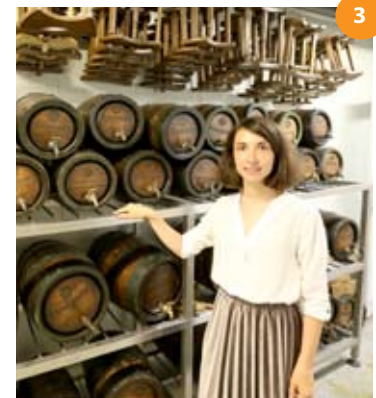
D.Rakstinio bravoro išskirtinumas – viskas, ko reikia alui, jis pats ir pasigamina. Miežius jis sėja ir kulia 3 hektaruose žemės, apynių užsiaugina ir prisiskina augančių buvusių sodybų vietose, grūdus susimala gironomis. Vienintelis dalykas, kurį tenka pirkti, – alaus mielės.

Alui gaminti jis yra įrengęs nedidelę lauko virtuvę, o svečiams priimti ir edukaciniams užsiėmimams – naują įstiklintą pavėsinę.

„Kiekvieną kartą alus būna kitoks – neįmanoma išvirti to paties skonio. Net to paties virimo jis skirtingose statinėse kitaip įrūgsta“, – patikino. Už litrą alaus mugėse jis prašo 1,6 euro, verda jo ir pagal užsakymus, pavyzdžiui, vestuvėms, ir, žinoma, turistams, tik jie edukacinę programą turi užsisakyti iš anksto.

„Į degustacijas dažniausiai atvažiuoja rusai, baltarusiai, tad labai laukčiau ir lietuvių. Kol kas jie – reti svečiai“, – apgailestavo aludaris.

Stacijas iela 4, Berzpili

Pasak Julijos, alaus kokybei didelę įtaką daro ir apyniai, ir salyklas, ir vanduo.

Alaus degustacijai – dvi valandos? Ir ką tiek laiko veikti? „Pirmiausia – pasižvalgyti buvusio dvaro sandėliuose, kur dabar veikia firminė Valmiermuižos alaus daryklos parduotuvė bei restoranas. O po to leistis alaus gamybos keliu ir prisėsti jo degustacijos“, – patarė alaus daryklos svečiais besirūpinanti Julija.

Teritorija, kurioje šiuo metu veikia bravoras, yra istorinė. Tai žinodamas Valmieroje gimęs ir augęs verslininkas Aigaras Rungis ne šiaip sau joje sumanė virti alų. Mat Aigaras mano, kad alus nepelnytai nustumtas nuo švenčių stalo, todėl ėmėsi tokios gamybos, kuri suteikė galimybę alų virti pagal senuosius receptus neskubinant proceso.

„Tačiau kai šeiminkas prieš 10 metų pastatė daryklą, Latvijoje nebuvo nė vieno salyklo gamintojo.“

Jį teko pirkti Vokietijoje iš nedidelio šeimos ūkio. Ir dabar tai tebedaroma“, – paaiškino Julija.

Svarbu: keliaujant po Valmierą pravartu papiepti Valmiermuižos alaus daryklos restorane. Pietų metu – 12–15 valandomis – čia patiekiami kompleksiniai pietūs: sriuba, karštasis patiekalas bei desertas kainuoja 6 eurus. Meniu keičiamas kasdien, patiekalai gaminami iš vietos ūkininkų užaugintų produktų.

Valmiermuižos alaus darykla (Dzirnavu iela 2, Valmiermuiža, Valmieras pagasts); www.valmiermuiza.lv/en/

ALŪKSNĖS APŽVALGOS BOKŠTAS

Viešėdami Alūksnės apžvalgos bokšte prieš įsigydami bilietus nurodykite kodą:

„Lietuvių viešnagė Alūksnėje/Lithuanians visit Aluksne“, ir iki 2018 m. rugsėjo 30 d. 2 bilietai bus už 1 kainą – 1 eurą.

Adresas: Templā kalna parks, Alūksne, Latvija
Darbo valandos: antradienį–sekmadienį 11–19 val.
Bokštas yra prie Alūksnės ežero, Šventosios kalvos parke. Tai vienas aukščiausių bokštų Latvijoje, jo aukštis siekia 37,8 m. Iki viršutinės pakopos yra 153 laiptai. Tai aukščiausias Alūksnės taškas – 216,7 metro virš jūros lygio. Nuo bokšto atsiveria gražūs vaizdai: dvaro parkas, Alūksnės ežeras, istorinė Livonijos pilis. Bokšto apačioje įsikūręs Lankytojų centras, kuriame galite gauti daugiau informacijos apie Alūksnės lankomas vietas.

1+1

GRAND POET HOTEL, RYGA

Speciali kaina viešnagėje viešbutyje su kodu „LRYTAS“

Rezervuokite internetu www.semarahhotels.com arba tiesiogiai el. paštu reservations@semarahhotels.com, tel. +371 6611 9339. Apgyvendinimas standartiniame kambaryje: 102 eurai – vienvietis, 117 eurų – dvivietis. Įskaičiuota: skanūs pusryčiai, neribojamas sveikatingumo centro lankymas. Adresas: Raina bulvaris 5/6, Rīga, Latvija. Pasiūlymas galioja iki 2018 m. rugsėjo 30 d.

VALMIERMUIŽOS ALAUS VIRTUVĖ

Nurodykite kodą: „Latviškas alus šventiniam stalui/Latvian beer for the celebration table“ iki 2018 m. rugsėjo 30 d. ir gaukite 15 proc. nuolaidą alaus daryklos ture Valmiermuižoje. Adresas: Dzirnava iela 2, Valmiermuiža, Latvija. Sužinokite daugiau: www.valmiermuiza.lv/en/visit-valmiermuiza/brewery-tours/

15 %

RYGOS ALAUS RAJONAS

Nurodykite kodą: „Latviškas alus šventiniam stalui/Latvian beer for the celebration table“

iki 2018 m. rugsėjo 30 d. ir gaukite 15 proc. nuolaidą ekskursijai su profesionaliu gidu po Rygos alaus rajoną ir galimybę pasimėgauti įvairiomis Latvijos alaus rūšimis bei gausiais skaniais užkandžiais 5 baruose. Nuolaida galioja ne mažiau kaip 10 žmonių grupėms! Turo trukmė: 3 valandos. Turo pradžia: 18 val. Turas prasideda nuo Valmiermuižos alaus ambasados, A.Brīna iela 9A, Rīga. Ekskursijos gali būti vedamos angliškai, rusiškai arba latviškai. Ekskursijos alaus rajone vyksta antradieniais ir trečiadieniais iš anksto užsiregistravus tel. +371 2026 4269 arba el. paštu info@valmiermuiza.lv. Daugiau informacijos: www.beerdistrict.lv/beer-tours/

15 %